Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши № 131 (13.087). 8 июнь 1965 йил СЕШАНБА. Баҳоси 2 тийин.

Илғорлар маслаҳат беради

СУВ—МАЛҲАМ

Эгамберди УМАРОВ,
Сирдарё область, Гулистон районидаги «Октябрь» колхозининг сувчиси

Ғўза сувни кўп талаб қиладиган ўсимлик, деб бекорга айтишмаган деҳқонлар. Об-тобида қониб сув ичган, ишланган, бегона ўтга бостирилмаган, турли офатлардан асралган далаларда ғўзанинг илдизи ёйилиб ўсади, сершох бўлади, кўп мева қилади. Тупроқда нам етарли бўлмаган, қотириб қўйилган, иссиққа чақинтирилган майдонларда ғўза нимжон, ҳосили кам бўлиб қолади.

Биз буни тажрибаларда синаб кўрдик. Ерда нам сақлашга яхши эътибор берилмаган, қатор оралари тобидан ўтказиб ишланган йиллари пахтадан ҳозиргидагидан икки баравар паст ҳосил олардик. Чунки ғўзани ер юсиб қўйганлиги сабабли тупроқдаги озуқа моддаларидан баҳраманд бўлолмас экан. Натижада ғўзанинг бўйи калта, пахтаси ғозсиз ва сифати паст бўларкан. Биз буни мутахассислардан эшитиб билдик. Шунинг учун кейинги йилларда суғоришга, тупроқнинг намини қочирмасликка катта эътибор берадиган, агротехника тадбирлари ўртасида озгина бўлса ҳам узилишга йўл қўймайдиган бўлдик.

Маълумки, бу йил баҳорда ёғингарчилик жуда кам бўлди. Бунинг устига ҳаво бирдан исиб кетди. Оқибат-натижада тупроқда нам тез қочиб қолди. Областимизда катта-катта майдонларга чигит қуруқ тупроққа тушди. Бундай далаларда чигитни суғориб ундириб олишга тўғри келди. Лекин, бизда ундай бўлмади. Биз шўр ювиш билан икки томонлама ютдик. Биринчидан, зарарли тузларни йўқотиб, тупроқнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаб олдик. Иккинчидан, ерда намнинг кўп бўлишига эришдик. Чигит суви беришга ҳожат қолмади. Барча майдонларда уруғ тупроқнинг ўз намига ундириб олинди. Кўчат текис бўлди. Ҳозир ҳар гектар ерда 105-110 минг туп ғўза бор. Ғўзаларимиз ўтган йилдагидан 12-15 кун илгари шоналай бошлади.

Колхозчиларимиз бу муваффақиятга барча агротехника тадбирларини бир-бирига чамбарчас боғлаб олиб бориш туфайли эришмоқдалар. Биз, сувчилар ҳар бир қатра сувдан тежаб-тергаб фойдаланиб, ғўзанинг вақтида қониб сув ичишини таъминлаяпмиз. Шу кеча-кундузда ғўзага 80 киши сув тарамоқда. Ҳаммаси ҳам тажрибали, масъулиятни чуқур ҳис қиладиган, ҳар бир ниҳолнинг қадрига етадиган, унинг чанқаб қолишини фавқулодда ҳодиса деб ҳисоблайдиган сувчилардир. Ҳар томчи сув тўғри ҳисобга олиб боріляпти, ғўзаларга кеча-кундуз сув тараляпти. Ҳозирга қадар 1.100 гектардан ортиқ майдондаги экин биринчи сувдан чиқарилди.

Тўғри, бу йил вазият бирмунча оғир, сув кам. Сувнинг танқислиги сувчилардан кўпроқ масъулият талаб қилади. Сувчилар ўз меҳнатига ҳалол муносабатда бўлмаса, ариқларда сув ҳар қанча кўп оққанда ҳам ғўзани сувсатиб қўйиш мумкин. Мен бу ўринда бир мисолни келтириб ўтмоқчиман.

«Ленинский путь» колхози бизнинг колхозга қўшни. Пахта майдони бизникига нисбатан анча кам. Колхозимизда бу йил 1335 гектар ерга чигит тушган бўлса, «Ленинский путь» колхозида 1200 гектар майдонга уруғ ташланди. Шунга қарамай, бизга қараганда кўп — 2 кубометрга етказиб сув оляпти. Бироқ, пахта майдонларининг ҳали ярмиси ҳам биринчи сувдан чиқарилгани йўқ. Бу ерда сув кўп вақт қаровсиз ташлаб қўйилади. Кечалари ғўзага сув кам таралади.

Яқинда биз бир группа сувчиларимиз билан «Ленинский путь» колхозининг 1, 3 ва 4-бригадаларини икки соат айланиб, бирорта сувчини учратолмадик. Сув эгат олинмасдан оқизиляпти. Чуқур жойларда сув кўллаб қолган бўлса, баланд ерларга чиқмаган. Афсуски, ғўза жуда сийрак, далаларни бегона ўт босиб кетган. Ана шундай аҳвол ҳар йили юз беради. Шунинг учун ҳам колхоз пахтадан жуда паст — гектаридан бор-йўғи 12 центнердан ҳосил оляпти. Булар колхоз раҳбарларини, бригадаларнинг бошлиқларини нима учун ташвишга солмаётганлигини тушуниб бўлмайди. Маслаҳат бермоқчи бўлсангиз, колхоз раҳбарлари тескари қарашади.

«Сўраб билган олим, сўрамаган ўзига золим» деганларидек, маслаҳатлашиб, ҳамжиҳатлик билан ишлаганга нима етсин. Биз, сувчилар бир-биримизнинг ишимизни кўздан кечириб борамиз, камчиликларимизни рўй-рост очиб ташлаймиз ва уни биргаликда тузатамиз. Механизаторлар билан ҳамкорликда иш олиб борамиз, тупроқнинг етилган-етилмаганлигини уларга айтиб турамиз, эгатларни қандай олиш кераклиги ҳақида маслаҳатлашамиз. Бу — сувдан тўғри, карталарнинг ҳамма жойини бир меъёрда намлайдиган қилиб тарашда катта аҳамиятга эгадир.

Бизда сув ғўзага фақат чуқур эгат орқали таралади. Сув жилдиратиб оқизилади, яъни эгат бошларида оз-оздан қўйилади, ўрталарида кўпайтирилади, охирларида яна камайтирилади. Шундай қилинса, сув эгатларни янчиб кетмайди, картанинг этакларини эзиб кетмайди, ниҳолларни нобуд қилмайди, тупроққа чуқур сингади.

Сувчиларнинг меҳнатини тўғри ташкил этиш, моддий манфаатдорлигини ошириб бориш, талаб ва эҳтиёжларига сезгирлик билан қулоқ солиш уларнинг куч-ғайратини оширишда муҳим омил ҳисобланади. Колхозчиларимиз умумий йиғилишининг қарори билан суғориш нормаси ҳар смена учун 0.70 гектар қилиб белгиланди. Кундуз куни ана шунча ердаги ғўзани суғорган сувчи 4 сўм 50 тийин пул олади. Тунги сувчиларга ундан 25 процент кўп ҳақ тўланади. Нормасини ошириб бажарган, ғўзани сувга яхши қондирган сувчи рағбатлантириб турилади. Сувни югуртириб оқизишга мутлақо йўл қўйилмайди. Бир кеча-кундузда 55-60 гектар ғўзанинг қониб сув ичаётганлигига сабаб ана шудир. Бизнинг 5-бригадада 130 гектар ердаги ғўзадан шу кунга қадар 100 гектари қондириб суғорилди. Мен 0,80 литр сув билан ҳар сменада 0,75-0,80 гектар майдондаги экинни суғоряпман. Шерикларим — Абдуқодир Шамсиддинов, Имомназар Соййибназаров, Бозорбой Асқаров ўртоқлар ҳам сувдан самарали фойдаланиб, ўз нормаларини ортиғи билан бажармоқдалар.

Пахта майдонларимизда ер ости сувлари анча юза — 80 сантиметрдан 1,5 метргача чуқурликда жойлашган. Одатда бундай далаларда ғўзани эгат оралатиб суғориш талаб этилади. Лекин бу усул бизнинг шароитимизга тўғри келмайди. Агар сув ҳар бир эгатдан оқиб турмаса, шўр кўтарилиб, ўсимликнинг илдизларини қирқиб юборади, кўчат камайиб кетади. Суғориш юқоридан кўр-кўрона берилган кўрсатма бўйича ўтказилган йилларда худди шундай бўлди ҳам. Сўнгги йилларда бунга чек қўйилди. Сувни ҳар бир эгатдан тараш қоида қилиб олинди. Бу билан биз шўрнинг бир метрдан ҳам чуқурроққа тушиб кетишига эришмоқдамиз. Шу билан бирга сизот сувларни зовурларга оқизиб юбораётирмиз. Бу сув шўр бўлганлиги учун ундан экинни суғоришда фойдаланмаймиз. Акс ҳолда шўр яна кўпайиб кетиши мумкин.

Ерларимиз илгари қамишзор бўлган. Яхши қаралмаса қамиш авж олиб, ғўзани ўстирмай қўяди, ариқларимизни тўсиб, сув равон оқмайди. Бундай бўлмаслиги учун Киров магистрал каналидан колхозимизга сув келадиган бош ариқни, ички ариқларни тез-тез тозалаб турамиз. Бу иш учун махсус колхозчилар ажратилган. Колхозимиз правлениеси уларни ҳамма зарур нарсалар билан таъминлаб туради. Ариқ тозалашдан бўш вақтларда улардан бошқа ишларда фойдаланилади. Ариқларнинг ўтлардан, лойқалардан доим тоза ҳолда тутилиши сувнинг равон оқишига, кам буғланишига имкон бермоқда. Киров каналидан берилаётган сувнинг 88-90 проценти пахта майдонларимизга етиб келаётир.

Баъзи колхоз ва совхозларда оз сув ҳам бўлиб юборилади. Бунинг устига карталарнинг паст-баландлигига, текис-қийлигига қарамай, ҳамма жойда 400-600 метр узунликда эгат олинади. Оз сув бу узун эгатларнинг ўртасига етиб келгунча карта этакларидаги тупроқ қуриб қолади, ўсимлик қовжираб кетади. Карталар 2-2,5 кун ўрнига 6-8 кунда суғориб бўлинади. Бу ҳол сувнинг 35-40 проценти буғланиб кетишига олиб келади. Бу сув танқис бўлаётган бу йилги шароитда айниқса зарарли усулдир.

Биз эгатларнинг узунлигини 80-100 метрдан оширмаймиз. Ҳар бир карта 2-2,5 кун ичида суғориб олинади. Ҳамма майдондаги ғўза ҳар 15-18 кунда бир марта сув ичади. Ғўза вегетация даврида 5-6 бор суғорилади. Экинни уст-устига ва кўп марта суғоришнинг фойдаси йўқ.

Экин қатор оралари вақтида чуқур юмшатилган тақдирдагина суғоришдан кутилган мақсадга эришиш мумкин. Ерни тобидан ўтказиб культивация қилиш зарарли оқибатларга олиб келади. Тупроқнинг етилганлигини ҳар бир деҳқон билади. Колхозимиз далаларида 25 та чопиқ трактори унумли ишлаб турибди. Механизаторларнинг фидокорона меҳнати туфайли суғоришдан кейин тупроқ бети тобига келган карталарда ғўза қатор оралари яхши ишланяпти. Бригадамизнинг тракторчилари Федор Сиров ва Жаббор Асқаров ўртоқлар қатор ораларини икки томонлама ва культиваторларнинг тишларини ғўза тупларига яқинроқ юргизиб культивация қилиб, тупроқнинг доим юмшоқ ҳолда бўлишини, бегона ўтларнинг илдизи билан қўпориб ташланишини таъминлашяпти.

Сувчилик — менинг ота касбим. Отам узоқ йиллар ғўзага сув тараган. Мен 20 йилдан бери шу колхозда сувчилик қиламан. Ўшандан буён тўплаган тажрибаларимни айтиб бердим. Ғўзага сувни биз тарагандек оқизиш ҳар бир тажрибали сувчининг қўлидан келади. Фақат қунт керак, сувчи ўз касбини севиши, сувни ғўзанинг қон томири деб билиши керак. Шундагина сув танқислиги енгилади, ғўза об-тобида қониб сув ичади, ҳосилдор бўлиб ўсади.

Бултур колхозимиз 1.335 гектар ернинг ҳар гектаридан 24 центнердан хирмон кўтариб, давлатга 3350 тонна «оқ олтин» сотди. Бир йилда ҳосилдорлик гектарига қарийб 9 центнер ошди. Етти йилликнинг ҳал қилувчи йилида гектаридан камида 25 центнердан пахта топширамиз, деб ваъда бердик. Бригадамиз 130 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26 центнердан хирмон кўтармоқчи. Ҳамма майдонларда ана шу юксак мажбуриятга яраша ҳосил етиштиришда асосий оғирлик сувчилар билан механизаторлар зиммасига тушади. Лекин биз бундан заррача чўчимаймиз. Давлатга мўл, арзон ва сифатли маҳсулот етказиб бериш учун куч-ғайратимизни аямай ишлаймиз.

МУҲАББАТ СУБХОНБЕКОВА Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхозининг илғор пиллачиси. У бу йил икки қути қурт уруғидан 130 килограмм ўрнига 215 килограмм пилла топширди. Моҳир пиллачи яна 20 килограмм қимматли хом ашё йиғиб олишга аҳд қилган.

Суратда: ўртоқ М. СУБХОНБЕКОВА.

А. Тўраев фотоси.

СИРДАРЁ ПИЛЛАСИ

Сирдарё районининг пиллачилари давлатга пилла сотиш планини ошириб адо этдилар. 80 тоннадан ортиқ кумуш тола тайёрланди. 1500 қути уруғнинг ҳар қутисидан пландаги 52 ўрнига 56 килограммдан пилла олинди.

Ҳар қути уруғдан 67-56 килограммдан пилла олган «Қизил Октябрь», Охунбобоев номли, «Ўзбекистон», Карл Маркс номли ва «Правда» колхозлари пилла тайёрлаш планини 103-116 процентдан адо этдилар.

Район пиллачилари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлатга пландан ташқари 3 тонна пилла сотиш мажбуриятини олдилар. Пилла топшириш қизғин давом этяпти.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

САМАРҚАНД, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Нарпай райони давлатга 255 тонна юқори сифатли пилла топширди. Охунбобоев номли, Карл Маркс номли колхозлар бу ғалабага улкан ҳисса қўшдилар.

Каттақўрғон пиллачилари ҳам маррага етдилар. Давлатга 204 тонна пилла етказиб берилди.

Бу ҳар икки район хўжаликларида пилла тайёрлаш қизғин давом этмоқда. Нарпай райони пиллачилари пландан ташқари яна 25 тонна, Каттақўрғон райони пиллачилари эса 21 тонна пилла сотиш мажбуриятини олдилар.

ҲАЗОРАСП ВА ЯНГИАРИҚ РАПОРТ БЕРДИ

Ҳазорасп райони пиллачилари Хоразм областида биринчи бўлиб ғалаба рапорти бердилар. Давлатга 230 тоннадан кўпроқ юқори сортли пилла сотилди. 4525 қути уруғнинг ҳар қутисидан 52 килограммдан пилла олинди. Айниқса Ленин номли, Фрунзе номли колхозларда баракали хирмон кўтарилди.

Шунингдек машъал Янгиариқ райони пиллачилари ҳам маррага биринчилар қаторида етдилар. Бу районнинг пилласи 210 тоннадан ошди. Эрта-индин область пилла тайёрлаш планини бажаради.

Ф. ЗОҲИДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚЎШИМЧА ТОННАЛАР

Андижон. 7 июнь. (Телефон орқали). Янгиқўрғон районининг пиллачилари бугун маррага етдилар. Давлатга пландаги 398 тонна ўрнига 400 тонна «кумуш тола» топширилди ёки 7207 қути уруғнинг ҳар қутиси ҳисобига 64 килограммдан ҳосил олинди.

Район хўжаликлари давлатга яна 40 тонна пилла сотиш мажбуриятини олдилар.

Индонезия Компартиясининг 45 йиллиги байрамида қатнашган

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ БАЁНОТИ

ЖАКАРТА, 6 июнь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигида Индонезия Компартиясининг 45 йиллиги байрамида қатнашган КПСС делегацияси Жакартада Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси Пин Чженнинг Индонезия Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги ижтимоий фанлар академиясида сўзлаган нутқи муносабати билан матбуот учун қуйидаги баёнотни топширди:

Индонезия Компартиясининг 45 йиллиги байрамида қатнашган КПСС делегацияси Индонезия тупроғида партиямизнинг вакилларини самимий ва қардошларча кутиб олганликлари учун Индонезия коммунистларига ва Совет Иттифоқининг барча дўстларига миннатдорчилик изҳор қилади.

КПСС делегацияси Индонезия Компартиясининг 45 йиллиги байрамида иштирок қилиши билан совет ва индонез халқлари ўртасидаги, Совет Иттифоқи коммунистлари билан Индонезия коммунистлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш, халқаро коммунистик ҳаракат сафларини жипслаштириш, империализм, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашаётган барча кучларнинг бирлигини мустаҳкамлашга ёрдам беришга ҳаракат қилди.

Шу билан бирга, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг делегацияси Хитой Компартияси делегациясининг бошлиғи, Хитой Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси Пин Чжэннинг Индонезия Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги «Алиархам» ижтимоий фанлар академиясида ўқиган лекциясида КПСС ва Совет давлатининг сиёсатига иғвогарлик мақсадида туҳмат қилганлиги ва бу сиёсатга қарши хуруж қилганлигига эътиборни жалб этмай қола олмайди. Советларга қарши қаратилган ана шу нутқ Пекин радиоси орқали эшиттирилди ва Индонезияда хитой тилида босиб чиқарилаётган «Апи революси» газетасида ва бошқа газеталарда кўчириб босилди.

Хитой Компартияси раҳбарлигининг масъул вакили Индонезия Компартиясининг меҳмондўстлигини суиистеъмол қилиб, ўзига берилган минбардан делегацияси Индонезия коммунистларининг меҳмони бўлиб турган Совет Иттифоқи Компартияси шаънига номуносиб ва ҳақоратли гаплар айтиш учун фойдаланди ва хусусан ҳозирги вақтда, Америка империализми қардош Вьетнамга қарши агрессия қилаётган бир пайтда, жуда зарур бўлиб қолган антиимпериалистик кучлар бирлигига путур етказадиган нутқ билан майдонга чиқди. КПСС делегацияси шу муносабат билан норозилик билдиради. Бундай нутқ Америка империалистларини қувонтириши мумкин, холос.

Индонезия Компартияси Марказий Комитетининг таклифига биноан, Индонезияга келган КПСС делегацияси Индонезия Компартияси ташкил топган куннинг 45 йиллиги каби ажойиб воқеадан Хитой вакилларининг ўзларининг бузғунчилик мақсадларида фойдаланганликларидан таассуфланганлигини билдиради.

Аммо, совет ва индонез коммунистларининг дўстлигини бузиш, СССР билан Индонезиянинг антиимпериалистик иттифоқига путур етказиш йўлидаги ҳар қандай уринишлар муқаррар барбод этилажагига шак-шубҳа йўқ.

Э. Герхардсен Қримда

СИМФЕРОПОЛЬ, 6 июнь. (ТАСС). Норвегия бош министри Э. Герхардсен рафиқаси ва ҳамроҳлари билан бирга Тошкентдан Қримга келди.

Ҳурматли меҳмон ва унинг йўлдошлари аэропортдан Қримнинг жанубий соҳилига жўнаб кетдилар. Улар бу ерда бир неча кун бўладилар.

КПСС МК март Пленуми қарорларини амалга оширамиз

ИШНИ УЙҚУСИДА БОСАЁТГАНЛАР

Асл деҳқон «Ишни уйқусида бос» деган гапга қатъий амал қилади, чиндан ҳам ишни ўз мавсумида қилади, баракали ҳосил кўтаради. Бунга парво қилмаган деҳқон эса кузга бориб панд еб қолади. Ҳосилнинг чўғи бўлмайди.

Киров районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхози ишчилари пахтакор дилидаги шу гапни кўтариб чиқишди. Улар ҳар бир ишни ўз мавсумида, уйқусида босиб қолайлик, ҳосил чўғини кўпайтирайлик, дейишмоқда. Совхоз ишчилари янги мажбурият олишди. Ҳар гектар ердан 19,5 центнер эмас, 30 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилишди. Ана шу иккита фактнинг мағзини чақиб кўрайлик. Агар совхоз илгариги мажбурият бўйича ишласа, гектаридан 19,5 центнердан ҳосил кўтарса, 7.605 тонна пахта етиштирарди. Энди эса шу 3900 гектар майдондан 11 минг 700 тонна «оқ олтин» териб олишмоқчи! Бу — қўшимча 4 минг 95 тонна пахта етиштириш дегани! Бу ҳазилакам юк эмас. Лекин совхоз ишчилари «бундай юкни елкамизга олишга қодирмиз, энди ўзимизга ярашадиган мажбурият олдик» дейишмоқда.

Нимасига ишониб шундай мажбурият олишяпти, дерсиз. Мана, совхоз мутахассисларининг, ишчиларининг юрагидаги гапни эшитинг!

— Нақлда айтилганидек, «ўйланмай қилинган иш, бошга келтирар ташвиш». Илгари юқоридан нима дейишса, шуни қилардик,— дейди совхоз бош агрономи Республикада хизмат кўрсатган агроном Нишонбой ака Раззоқов. — Оқибатда хўжалик қарзга ботиб қолаверарди. Юқоридан берилган топшириқнинг бажарилиши хўжаликка қанақа фойда бериши бундоқ хомчўт қилиб, ўйлаб кўрилмасди. Мана, бир эмас икки мисол. Ерни кузда ҳайда дейишарди, ҳар куни сводка сўрашарди. Топшириқ ҳаққонийрок бўлсин-да, ер шароитимизни ҳисобга олинг, десак, қулоқ солишмасди.

— Кузда ер ҳайдашнинг нимаси ёмон? Ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда деган ота-бобомиздан қолган гап ҳам бор-ку,— дерсиз.

— Бор. Лекин у бизнинг ер шароитимизга тўғри келмаса-чи! Бизда ерни баҳорда ҳайдаш афзалроқ чиқиб қолди. Мен сизга айтсам, бизнинг ерларни кузда ҳайдаш ортиқча харажат сарфлаш демакдир. Негаки, қишда 2-3 марта шўр ювишимиз, ҳар гектарга 4-5 минг кубометр сув беришимиз керак. Ер баҳоргача қотиб қолади. Яна ҳайдаймиз. Шудгор эса серкесак бўлади. Қўшимча чизеллашга, бороналашга мажбур бўламиз. Ерни чигит экишга тайёрлаш қимматга тушиб кетади. Устига-устак кузда ҳайдасак, шамол ернинг ҳосилдор қатламини учириб кетадиган пайтлар ҳам бўлади. Ҳозир ерни фақат баҳорда ҳайдаяпмиз. Ўтган йили бу яхши натижа берди. Гектаридан 22,5 центнердан ҳосил кўтардик.

— Нимага ишониб шундай катта мажбурият олдингиз?— деган саволга совхоз директори кўп йиллик меҳнатлари Ленин ордени билан тақдирланган Неъматжон Аҳмедов жавоб берди.

— Аввало, ҳисоб-китоб қилиб кўрдик. Чўтга солсак, ўтган йилга нисбатан 18 кун илгари чигит экиб олибмиз. Бу чигитлар ернинг ўз намига текис униб чиқибди. Оласига чигит экишга илгариги йиллари қанчадан-қанча ишчи ажратардик. Бу йил ола экиш бўлмади ҳисоб. Ўтган йили 5 майгача биринчи культивацияни бошламаган эканмиз. Бу йил 18 апрелдан бошлаб, 12 майдаёқ биринчи парваришни туталлаб олдик. Ягана, ўғитлаш ўтган йилгидан 20 кун илгари бошланди.

Зиммага олинган мажбуриятни уддалаш учун ҳар ишни ўз муддатидан илгари бажаришга аҳд қилинди. Мажбуриятда ғўза парваришига доир ишларни бажариш муддатлари ҳам конкрет кўрсатилган. Ишчилар бутун диққат-эътиборни ҳар бир ишни бир кун, бир соат бўлса ҳам кечиктирмай бажаришяпти.

Совхоз ишчилари ғўзани ўз вақтида озиқлантиришга алоҳида аҳамият беришаётир. Улар ўғитлашни 10 июлгача туғаллашни мўлжаллашмоқда.

Мутахассислар ва уста деҳқонлар ғўзанинг рангига қараб жуда тез кунда ҳамма майдонларда ғўза ёппасига шоналайди, дейишмоқда. Совхоз далаларини айлансангиз, ишчиларнинг меҳнатига разм солсангиз, бунга қаноат ҳосил қиласиз. Совхознинг «Париж Коммунаси» бўлимида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қурбон Кенжаев даласида шуни яққол ҳис этдик. Унинг ғўзалари бир текис. Ердан бир қаричча кўтарилиб қолган. Бир картага сув шундай расамади билан таралганки, супрадай кўллаган жойни тополмайсиз. Қурбон Кенжаев бу ҳақда енгилгина кулиб, «Ота-боболаримиз ўйлаб-ўйлаб жўяк очсанг, ўйнаб-ўйнаб суғорасан» деб бекорга айтишмаган-да, дейди. Шунинг ўзи деҳқоннинг қанчалик тадбиркор эканлигини кўрсатмайдими!

Кенжаев бошлиқ комплекс механизациялашган бригада бу йил ҳар гектарида 40 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олди. План 24 центнер экан. Шундан бу йилги фойдани ҳисоблаб кўраверинг. Улар планга қўшимча қарийб 100 тонна пахта етиштириб беришмоқчи. Жуда олижаноб мақсад. Бригада ҳосилнинг 95 процентини машинада териб олмоқчи. Қаранг-а, ҳосилнинг салкам ҳаммаси-я!

Ишни уйқусида босаётган моҳир кишилар янги марраларни эгаллаяптилар.

М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҒЎЗА ГУЛЛАДИ

Жарқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг С. Чориев, Қ. Шоймардонов, А. Даминов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзоларининг қувончи чексиз. Ана шу бригадалар далаларида ғўза гуллай бошлади.

Мўл ҳосил усталари ғўзани зўр меҳр-муҳаббат билан парваришламоқдалар. Ҳозир ўсимлик қатор оралари тўртинчи ишловдан чиқарилаётир. Шу кунларда барча майдонларда «шарбат» оқизишга ҳозирлик кўриляпти.

И. БУРИЕВ.

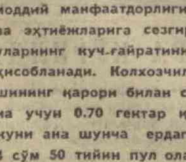

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ОБЛАСТЛАР ВА РАЙОНЛАР РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР

Фарғона, Сурхондарё областлари ва **Олтиариқ, Каттақўрғон, Нарпай, Андижон** ҳамда **Чуст** районлари.

ДЎСТЛИГИМИЗ БОҚИЙ БЎЛСИН!

Ўзбекистондаги қувончли ёшлик байрами — Совет Иттифоқи ёшларининг республика комсомоли 40 йиллиги шарафига ўтказилган дўстлик ҳафтаси қувноқ қўшиқлар, шод-хандонлик билан ўтди.

Меҳмондўст ўзбек элида кўпгина унутилмас учрашувлар бўлди. Шаҳар ва қишлоқларнинг йигит ва қизлари Москва, Ленинград, Иваново области ва барча иттифоқдош республикалар комсомолларининг вакилларини самимий табрикладилар. Андижон ва Самарқандда, Фарғона ва Чирчиқда, Бўстонлиқ яқинидаги «Искра» пионерлар лагерида ва «Политотдел» колхозида — хуллас ҳамма жойда Ўзбекистон ёшлари азиз меҳмонларни қизғин кутиб олдилар.

Мирзачўлга қилинган сафар иттифоқдош республикалардан келган дўстларда катта таассурот қолдирди. Совет кишиларининг қўли билан обод қилинган Мирзачўл СССР халқлари улуғ дўстлигининг чинакам тимсоли бўлиб қолди. Дарҳақиқат, жасур чўлқуварларнинг сафларида салкам эллик миллатнинг фарзандлари бор.

Республика комсомолининг меҳмонлари Тошкентга қайтиб келганларидан сўнг, бешинчи июнда дўстлик ҳафтасининг ёпилишига бағишлаб ўтказилган кўп кишилик митингда қатнашдилар. Митингни Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. Абдуллаева очди. Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари Т. Орипов, «Ташсельмаш» заводининг инженери С. Жайсанбеков, В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг студенти М. Содиқова, Оржоникидзе районидаги Киров номли колхоз аъзоси Х. Ортиқов республика пойтахтининг йигит ва қизлари номидан азиз меҳмонларга Ўзбекистон ёшларининг танталарида қатнашганликлари учун қизғин миннатдорчилик билдирдилар. Жонажон Коммунистик партиянинг содиқ ва ишончли ёрдамчилари бўлган республика комсомоллари билан ёшлари,— дейишди улар,— энг эзгу ишга — коммунизм қурилишига ўзларининг бутун кучларини, ёш қалбларининг бутун ҳароратини бағишлайдилар.

Дўстлигимиз боқий бўлсин! — барча нотиқларнинг нутқлари ана шу фикр билан суғорилган бўлди. Улар якдиллик билан шуни айтдиларки, ўзбек элидаги учрашувлар бепоён Ватанимизнинг турли тарафларида яшовчи йигит ва қизлар дўстлигини кучайтирувчи яна бир омил бўлади.

Меҳмонлардан Ленинград шаҳар комсомол комитетининг секретари Г. Пахомова, Озарбайжон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Ализода, Тожикистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. Бобосодиқова, Литва делегациясининг раҳбари, ёшлар газетасининг редактори И. Цивилкайте, Украина ёшлар журналининг редактори Б. Олейникнинг нутқларини митинг аҳли самимий кутиб олди. Қардош республикалар ёшларининг вакиллари ўзлари шодиёна ва меҳмондўстлик билан кутиб олинганлиги учун чин кўнгилдан ташаккур айтишди. Улар Ўзбекистон йигит ва қизларининг коммунизм учун курашда эришаётган ажойиб муваффақиятлари тўғрисида завқ-шавқ билан гапирдилар.

(ЎзТАГ).

УМУМХАЛҚ КОНТРОЛИ

АКТИВ ТАЯНЧИ

Шовот районидаги Чкалов номли колхоз партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа меҳнаткашларни колхоз ишлаб чиқаришига жалб қилишга катта эътибор беряпти.

Ўтган йили ғўза парвариши ва пахта йиғим-терими даврида ҳам қўшимча ишчи кучларини бу ишларга сафарбар қилишда Ўғилжон Йўлдошева раислигидаги кўмаклашувчи группа активлик кўрсатди.

Шу колхознинг 16-бригадасида Ражаб Полвонов ошиқча томорқага экин экиб, колхоз жамоат ишларига қатнашмай қўйганди. Кўмаклашувчи группа унинг томорқа ерларини ўлчаб, ошиқча қисмини колхоз ҳисобига олинишига, унинг ўзини жамоат меҳнатига жалб этилишига эришди. У ҳозир самарали ишлаяпти.

Ўтган йили колхоздаги асосий 688 ишчи кучининг 90 процентини йиғим-теримга жалб қилишда ҳам кўмаклашувчи группа актив иш олиб борди ва бошқа ишларда банд бўлганлардан 35 кишини йиғим-теримга жалб қилди.

Группа асосий ишчи кучларидан ташқари яна 23 кишини колхоз жамоат ишларига жалб қилиб, пахта йиғим-терим суръатини тезлатишда колхоз правлениесига ва партия ташкилотига амалий ёрдам берди.

Кўмаклашувчи группа яқинда Чкалов номли колхозда ғўза парвариши қизғин бораётган шу кезларда 688 ишчи кучидан ҳар куни 55-60 киши сабабсиз ишга қатнашмаётганлигини аниқлади, уларни ишга жалб қилиш юзасидан колхоз правлениеси олдига масала қўйди. Натижада далада иш қизиб кетди.

Кўмаклашувчи группа болали оналарга иш шароити яратиб бериш масаласини текшириб кўрганда колхозда болалар боғчаси ва яслиси бўлмаганлигидан кўпчилик оналар ишга қатнашмаётганликлари маълум бўлди. Группа бу масалани бошланғич партия ташкилоти муҳокамасига киритди. Натижада мавсумий ҳамда доимий болалар боғчаси, яслиси ташкил этилди, бир қанча оналар ишга чиқа бошладилар.

Кўмаклашувчи группа колхозда ортиқча штатлар кўпайиб кетганлигини аниқлади. Масалан, колхоз электростанциясида 5 киши, колхоз радиоузелида 3 киши ишлаётганлигини кўрсатиб, уларни қисқартириш ҳақида колхоз правлениесига таклиф киритди. Правление эса бу таклифни маъқуллаб, электростанциядан 3 кишини, радиоузелдан 2 кишини колхоз ишлаб чиқаришига юборди. Кўмаклашувчи группа колхозчиларни ғўза парваришига сафарбар қилишда колхоз партия ташкилотига катта ёрдам кўрсатяпти.

Я. ПИРЖОНОВ,
Шовот район партия-давлат контроли комитетининг раиси.

ЎҒИТДАН ЯХШИ ФОЙДАЛАНИНГ

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл етиштириш учун колхоз ва совхозларга минерал ўғитлар, заҳарли дориворларни вақтида етказиб бериш ҳамда улардан самарали фойдаланишнинг аҳамияти муҳимлигини ҳаммамиз яхши биламиз. Яқинда республикамизда минерал ўғитлар, заҳарли химикатлардан қандай фойдаланилаётганлиги текширилди.

Текширишда корхона, қурилиш, колхоз ва совхозларнинг мутахассислари, партия-давлат контролига кўмаклашувчи группалар, министрликлар ва муассасалар, илмий текшириш ва лойиҳа институтларининг ходимлари, «Комсомол прожектори» отрядлари — ҳаммаси бўлиб ўн мингдан зиёд киши қатнашди.

Минерал ўғитлар, уларни ерга соладиган машиналар ҳамда химия саноати учун асбоб-ускуналар ишлаб чиқарувчи корхоналарда, кўпгина қурилишларда, колхозлар ва совхозларда махсус текшириш бригадалари тузилди. Бу бригадалар йўл қўйилган камчиликларни аниқлаб, уларни бартараф қилиш учун зарур чоралар ҳам кўрдилар. «Ўзбекхиммаш» заводида текшириш бригадасининг таклифи билан иссиқлик алмаштирувчи асбобларни пайвандлашда, шпилка ва трубалар тайёрлашда жиддий камчиликлар тугатилди ва химия саноати маҳсулотларининг сифати анча яхшиланди. Текшириш бригадалари ўғитларни темир йўл станцияларидан ташиб кетиш, заводларда вагонларни тортиш устидан контролни кучайтириш, станцияларда, колхозлар ва совхозларда ўғитлар сақлашни тартибга солиш, далаларда минерал ўғитлар ва заҳарли химикатлардан самарали фойдаланиш каби жуда кўп масалалар билан қизиқдилар.

Текшириш натижасида минераль ўғитлар ва заҳарли химикатларни сақлаш учун омборлар қуришда жиддий камчиликлар борлиги аниқланди. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитети шу масалани махсус қараб чиқди. Комитет «Узсельхозтехника», Қишлоқ хўжалик министрлиги, Қурилиш министрлиги, колхоз қурилиши ташкилотлари ва область ижроия комитетларига минераль ўғитлар ва заҳарли химикатларни сақлаш учун омборлар қурилишини тезлаштириш ҳамда уларни бошқа иншоотлар билан бир вақтда фойдаланишга топшириш масаласини кўриб чиқишни ҳавола қилди.

Ўғитларнинг сифатини яхшилашга алоҳида эътибор берилмоқда. Қўқон заводида жорий қилинган таклифга мувофиқ, ишлаб чиқарилган барча аммонийли суперфосфат турларга ажратилади, майда ўғитлар қопларга солинади, йириклари эса қайтадан ишлаш учун заводга қайтариб берилади. Чирчиқ электрохимия комбинатида текшириш давомида комбинат директори маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан чоралар кўриш ҳақида буйруқ чиқарди.

Самарқанд суперфосфат заводида қоп тикиш технологияси яхшиланди, натижада қоплар юклаш ва тушириш пайтида камроқ йиртиляпти. Темир йўл ёқаларида ўғитларни яхши сақлаш ва нобудгарчиликни йўқотиш мақсадида махсус айвон қурилди. Фарғона азот ўғитлари заводида қўшимча совитувчи барабанлар ишга туширилиши натижасида аммиакли селитранинг идишларга жойлаш пайтидаги ҳарорати анча камайтирилди.

«Узсельхозтехника» бирлашмаси, Қишлоқ хўжалик министрлиги ҳамда Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси колхозлар ва совхозларга юбориладиган ўғитларни улардан ижара ҳақи олмай, бўш омборлар ва айвонларга темир йўл ходимлари кучи билан тушириш масаласини ҳал қилдилар. Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси ўғит юкланадиган вагонларни вақтида ва тўла етказиб беришни жиддий контроль остига олди.

Айрим колхозлар ва совхозларда агротехника қоидалари бузилиши натижасида кўпгина майдонларда минерал ўғитлар солинмай туриб чигит экилганлиги аниқланди. Сирдарё областининг Гулистон районида 14 минг гектар ерга ёки барча экин майдонининг 40 процентига ўғит солинмаган. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Андижон ва бошқа областлардаги бир қанча хўжаликларда ҳам шундай ҳоллар содир бўлган.

Айрим пахтакор хўжаликларда ўғитлар бригадаларга ернинг ҳосилдорлиги ҳисобга олинмай, гектарга қараб бўлиб берилган. Натижада ўғитлар яхши фойда келтирмаган. Текшириш давомида бундай камчиликларни тугатиш учун зарур чоралар кўрилди. Кўпгина хўжаликларда ўғитларни тортиш ва бригадаларга бўлиб беришда тегишли тартиб ўрнатилди. Бироқ автотарозиларнинг етишмаслиги оқибатида бу ишда ҳали ҳам қийинчиликлар учраяпти.

Тупроқ карталари ва картограммалар ишлаб чиқишнинг муҳимлигига қарамай, Қишлоқ хўжалик министрлиги ҳанузгача агрохимлаборатория ташкил этиш ишларини суст олиб боряпти. Ўтган йили ташкил этилган бешта агрохимлаборатория штатлар ва зарур асбоб-ускуналар билан тўла таъминланмаган.

Колхоз ва совхозларга етарли миқдорда фосфор ўғитлари етказиб берилмаганлиги учун анчагина экин майдонлари ўғит солинмай ҳайдаляпти.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитети тегишли ташкилотларга яқин йилларда ҳар бир колхоз ва совхозда ўғитлар, заҳарли химикатлар сақлаш учун омборлар қурилишини тезлаштириш масаласини кўриб чиқиш ва ҳал қилишни, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги министрлигига ҳар бир хўжаликда минерал ўғитлардан фойдаланишни қатъий ҳисобга олиш юзасидан зарур чоралар кўришни таклиф қилди. Комитет, шунингдек, область агрохимлабораториялари зарур ишлаб чиқариш бинолари, асбоб-ускуналар, штатлар билан, уларнинг ходимларини уй-жой билан тезроқ таъминлашни, «Узсельхозтехника» бирлашмаси базаларини минерал ўғитлар сақлаш учун омбор бинолари ҳамда уларни юклаш-тушириш воситалари билан таъминлашни тавсия қилди.

Текшириш натижалари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитетига маълум қилинди. Ўғитлардан яхши агротехника муддатларида самарали фойдаланиш мақсадида пахтакор республикаларга келаси йил ҳосили учун фосфор ўғитлари йиллик нормасининг 60 процентини биринчи декабргача, фосфор ва азот ўғитларининг бутун йиллик нормасини эса 1 июлгача етказиб бериш масаласини кўриб чиқишни тавсия қилди.

К. ЗОЛОТАРЕВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Партия-давлат контроли комитетининг бўлим мудири.

М. МИРҚОСИМОВ,
қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги бўлими мудири.

Умумхалқ контролини қизиқарли ёритайлик

РЕДАКЦИОН СОВЕТ МАСЛАҲАТ БЕРАДИ

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитети ҳузуридаги редакцион советнинг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Редакцион совет «Бухоро ҳақиқати», «Советская Бухара» газеталари саҳифаларида партия-давлат контроли органларининг фаолиятини, халқ контролёрларининг ишини ёритишда турли жанрлардан қандай фойдаланилаётганлигини қараб чиқди. Биргина Бухоро областида партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа, постларда 14 мингдан ортиқ киши умумхалқ контролини амалга оширяпти. Ҳар икки газета ана шу группа, пост аъзоларининг ишини ёритишда бирмунча ютуқларга эришган. Лекин «Бухоро ҳақиқати» газетаси ҳам, «Советская Бухара» газетаси ҳам умумхалқ контролига бағишлаб бераётган саҳифаларда турли жанрлардан — карикатура, шеърий фельетон, фельетон, очерк, лавҳалардан яхши фойдаланмаётир.

Редакцион совет умумхалқ контролига бағишлаб бериладиган саҳифаларда материалларнинг қизиқарли, ранг-баранг бўлиши кераклигини тавсия қилди. Шунингдек, «Ташсельмашевец» кўп тиражли газетасининг халқ контролёрлари фаолиятини ёритишдаги қилаётган иши кўриб чиқилди. Редакция ходимларига қимматли маслаҳатлар берилди.

КОНТРОЛЬ КОМИТЕТЛАРИДА

Яқинда Самарқанд район партия-давлат контроли комитети матлубот жамиятига қарашли новвойхонада текшириш ўтказиб, ишдаги кўпгина нуқсонларни аниқлади. Чунончи, мастерлар Р. Бозоров билан З. Толипов бир кунда неча юз килограмм биринчи сортли ундан хом-хатала ва ачиган нон ёпишган. Новвойхона мудири Т. Маллаев ва лаборант И. Умаров нон ёпиш технологиясини бузувчиларга ҳеч қандай чора кўришмаган. Матлубот жамиятининг раҳбарлари У. Ражабов ва М. Зайнутдинов новвойхона фаолиятини мутлақо контроль қилишмаган.

Партия-давлат контроли комитети хўжасизликка ва сифатсиз нон ёпишга йўл қўйганлиги учун новвойхона мудири Т. Маллаев қаттиқ жазоланиши керак деб топди. Шунингдек, У. Ражабов ва М. Зайнутдиновлардан новвойхона ишини контроль остига олишни ва новвойлар Бозоров, Толиповларни интизомга чақиришни ва моддий жавобгарликка тортишни, нон-булка маҳсулотлари сифатини яхшилаш юзасидан зарур чоралар кўришни талаб қилди.

* * *

Марғилон шаҳридаги нон заводида ҳам кўпинча ачиган ва ҳар донаси нормадагидан 25-60 грамм кам бўлган нон тайёрланаётганлиги аниқланди.

Марғилон шаҳар партия-давлат контроли комитети одатдагидан кам вазнда ва брак маҳсулот чиқаришда айбдор кишилар жазоланганлигини кўзда тутиб, нон заводининг директори С. А. Белогужевдан, бош инженер А. Д. Белоусовдан турли хил нон-булка маҳсулотлари тайёрлаш планларини сўзсиз бажариш ва маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан зарур чоралар кўришни талаб қилди.

* * *

Шаҳар ва қишлоқларимизда янги-янги уй-жой ва маиший бинолар қад кўтараётгани ҳаммамизни қувонтиради, албатта. Лекин айрим жойларда бинокорлар кишиларимизнинг ҳурматини оқламаяптилар.

Ғиждувон районидаги Калинин номли, Карл Маркс номли ва «Тошрабод» колхозларида маданий-маиший ва уй-жой бинолари қуришда кўпинча лойиҳага, техника шароити нормаларига риоя қилинмасди.

Район партия-давлат контроли комитети колхозларда қурилаётган 520 ўринли мактаб биносининг томи сифатсиз ёғочдан ёпилганлигини, тўсинлар қинғир-қийшиқ ўрнаштирилганлигини, ёмон пардозлангани учун синф хоналарининг сувоқлари кўчиб кетганлигини, дераза ва эшиклар пала-партиш ясалганлигини аниқлади.

Комитет маданий-маиший объектлар қурилишида бракка йўл қўйган ва бу билан давлатга зарар келтирган мансабдор кишиларни жазолади ва зарарни уларнинг маошидан ушлаб қолишга қарор қилди.

Комитет Ғиждувон колхозлараро қурилиш ташкилотининг раиси ўртоқ М. Тоҳировдан ва бош инженер С. Нарулиндан қурилиш-монтаж ишлари сифатини яхшилаш юзасидан амалий чоралар кўришни ва партия-давлат контроли комитетининг ушбу қарорини колхозлараро қурилиш ташкилотлари ишчиларининг умумий йиғилишида муҳокамага қўйишни талаб қилди.

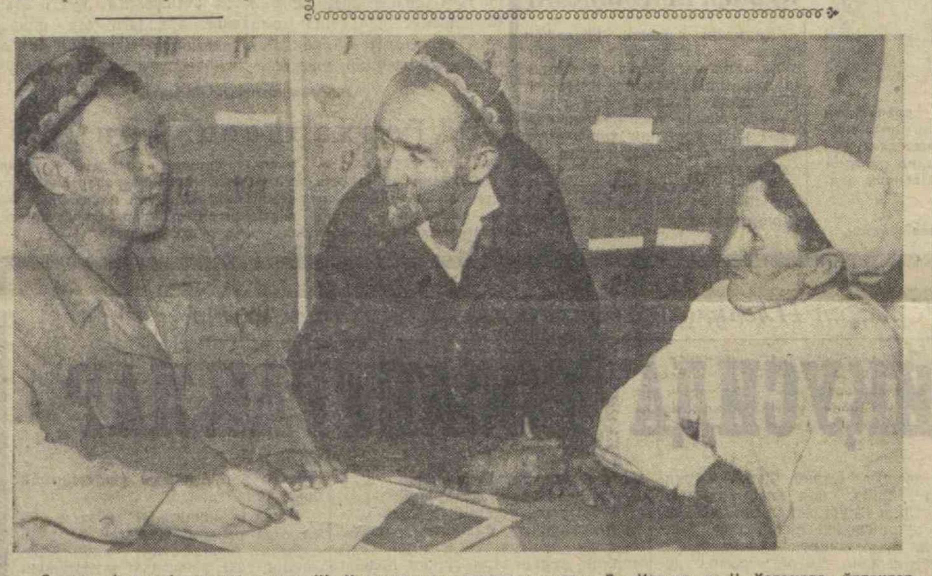

Суратда (чапдан): группа раиси Ш. Исомиддинов, группа аъзолари Б. Исоқов ва Н. Ҳатамова ўртоқлар сигирлардан кунига қанча сут соғиб олинаётганини ҳисоблаб чиқмоқдалар. Э. Жаниқулов фотоси.

ҒАМХЎРЛИК

Қишлоқ манзарасига маҳлиё бўлиб, колхоз фермасига келиб қолганимизни сезмай қолибмиз. Янги уйларнинг биридан тўладан келган йигит чиқди-да, биз томон кела бошлади. Ҳамроҳим йигитни колхозда партия-давлат контроль комитетига кўмаклашувчи группанинг раиси, деб таништирди.

Қирғовул қишлоғига келишимиз сабабини айтганимиздан сўнг Исомиддинов бизни колхоз фермаси томонга бошлади.

Ҳисобчилар хонасига кирганимизда уч киши тўпланиб, муҳим бир масала устида баҳслашишмоқда эди. Булар партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи пост аъзолари учётчик Абдусалом Отажонов, молбоқар Бакир Исҳоқов ва соғувчи Надя Ҳатамова ўртоқлар экан. Улар соғувчиларнинг бир ҳафталик иш якунини муҳокама қилишаётган эдилар.

Колхозда чорвачиликни ривожлантириш ва ундан маҳсулот олишни кўпайтиришда жонбозлик кўрсатаётган кўмаклашувчи группа аъзолари иши қувончлидир. Улар ҳар бир соғувчи ва молбоқар ишига кўз-қулоқ бўлиб туришади. Эътибордан ҳеч нарсани четда қолдирмайдилар. Улар бир вақт соғувчи Муқаддамхон Анорбоева ўз ишига бепарво қараши оқибатида соғиб олинаётган сут камайиб кетаётганлигини, молбоқарлар ем-хашакларни исроф қилаётганлигини аниқладилар.

Аниқланган камчилик ва хатолар колхоз партия ташкилотига ҳавола қилинди. Партком секретари ўртоқ И. Илёсов масалани тезда бюро мажлисида кўриб чиқди. Сигир соғувчи ва молбоқарлар ўз айбларига иқрор бўлишди, бундан кейин ана шундай нуқсонларни такрорламасликка сўз беришди. Бюро мажлисининг қарори ферма ходимларига етказилди.

Суҳбат давомида пост аъзоси соғувчи Надя Ҳатамова касбдошлари тўғрисида мароқ билан сўзлади. У область партия комитетининг аъзоси Адолатхон Қурбонованинг номини ҳурмат билан тилга олди. Қурбонова яқингинада соғувчи бўлиб ишлай бошлаган. У дастлабки кунлардаёқ ўз касбига меҳр қўйди. Илғорлардан ўрганди. Тез орада моҳир соғувчи бўлиб етишди. Ҳозир меҳнатда ҳаммага шахсий намуна кўрсатяпти.

— Кўп сут соғиб оламан деган киши, — дейди ўртоқ Қурбонова, — сигирларнинг тунги қаровини ҳам унутмаслиги керак.

— Кечқурун охурларга эрталабгача етадиган озуқа солиб қўйилса бўлмайдими? — деган саволимизга:

— Бўлади, — деди Адолатхон опа. Лекин мен ундай қилмайман. Сабаб, сигирлар озуқани чала ейди. Ерга тўкиб, нушхурд чиқаради. Вақт-вақти билан бериб турилса иштаҳа билан ейди, озуқа ҳам исроф бўлмайди. Ҳар бир сигирдан кунига 7-8 килограммдан, ҳатто ундан кўп сут соғиб олишимнинг боиси ҳам шунда.

Колхоз чорвадорлари сут соғиб олиш беш ойлик топшириғини ортиғи билан бажардилар. Давлатга 145 ўрнига 156 тонна серқаймоқ сут етказиб беришди.

Колхозда чорва моллардан мўл маҳсулот олишда партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа аъзолари катта ҳисса қўшмоқдалар. Группага 25 киши жалб қилинган. Улар қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларига бириктиб қўйилган. Сут-товар фермасидаги Бакир Исҳоқов бошлиқ группа аъзоларининг хизмати диққатга сазовордир.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларидан руҳланган Хўжаобод районидаги Димитров номли колхоз чорвадорлари шу кунларда ҳар қачонгидан кўра унумлироқ ишлаяптилар. Улар Пленум қарорларидаги вазифаларни тўла ва ортиғи билан адо этишга астойдил киришганлар.

М. БОБОШЕВ.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

ИБРАТ

Партия-давлат контроли органлари фаолиятини кенг жамоатчиликнинг иштирокисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Дарҳақиқат, қаерда контроль органлари ўз ишига кўплаб софдил, ташаббускор кишиларни жалб қилса, ўша ерда муваффақият қозонилиши турган гап, ўша ерда ленинча контроль амалга оширилади.

Самарқанд областидаги Ургут райони партия-давлат контроли комитети ҳамда унинг жойлардаги кўмаклашувчи группалари жамоатчиликка таяниб иш кўрмоқдалар. Комитет ҳузурида ташкил этилган 5 та штатсиз бўлим, унга бириктилган 25 жамоатчи инспектор зўр ташаббус кўрсатиб ишлаётир. Уларнинг ёрдами билан шу кунларда ғўза парваришида юз бераётган камчиликлар очиб ташланмоқда ва бартараф этилмоқда. Шуниси қувончлики, районнинг колхоз, совхозларидаги кўмаклашувчи группалар «Комсомол прожекторлари» билан яқин ҳамкорликда ишламоқдалар. Бу ўринда «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» колхози «комсомол прожектори» штабининг аъзолари кўмаклашувчи группага яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Булар тўғрисида Самарқанд ва Ургут районлари учун чиқадиган **«Шарқ тонги»** газетаси ўзининг сўнгги сонларидан бирида қизиқарли ҳикоя қилган.

«УНИСИНИ БИЛМАДИМ»

Тракторларни олиб кетинглар, деган хушхабарни эшитган инженер Абдулла Сайфуллаев мутахассислар билан эрталаб станцияга борди.

Кўмаклашувчи группа раиси Ашуриддинов ва темир йўл хизматчилари иштирокида транспортларни кўздан кечирдилар-у, хунук манзарага дуч келиб, таъбилари хира бўлди.

Товар контораси эшиги рўпарасидаги балчиқда ётган икки «ХТ-28»дан бирининг кўпдан бери қаровсиз ташлаб қўйилганлигидан кейинги ғилдираги резиналарининг дами бўшаб, дискалари ерга тегай деб қолган эди. Станция бошлиғи Худойбердиев бепарволик билан:

— Куйбишев колхозига заводдан юборилган 2 трактор шу, — деди-ю, аккумулятори йўқлигини, аппаратни кўтарадиган тягаси синиқлигини кўриб, ўзи ҳам лол қолди.

— Бу «ХТ» 08822 машинасидан фойдаланиш мумкин эмас-ку, — эътироз билдирди инженер. У бир нарсага ажабланарди: «Янгисига пул тўлаган колхоз баъзи боқи-беғамларнинг тўрачилиги оқибатида кўпгина қисмларидан жудо бўлган тракторларни олиб, уни юргизишга яна юз-юзлаб пул сарфласинми? Оворагарчилиги, бошқарувчининг ранжитилиши-чи! Тунов куни ҳам электр симлари шилинган ва аккумуляторсиз «ХТ»ни Куйбишев колхозига тутқазган ҳам шу ўртоқларда».

Хатирчи район Зирабулоқ станциясидаги ҳангомалардан яна бир шингил эшитинг.

Инженер Сайфуллаевга кўзи тушган товар конторасининг кассири:

— Ана энди тракторни сақлаганимиз учун штрафни кўп тўлайсан, озига кўнмаган эдинг, — деди жаҳл билан.

— Ҳамма ёғи бутун бўлганда тезда олиб кетардик. Мен етишмаган қисмларни кимдан оламан? — сўради Сайфуллаев.

— Унисини билмайман, пул олишимни биламан, — бепарво гапирди кассир.

Шу пайт Худойбердиев келиб:

— Мана тракторларингни опкетинглар, аккумуляторини ҳам топиб қўйдик, — деди.

Район қишлоқ хўжалик бўлими инженери Ҳакимов савол берди:

— Тягаси нега синиқ, тезлик ричагларининг тугмачалари қани? Прибор шишалари мажақланганку, аккумулятор переключатели қаерда, қачондан бери тракторларни бу ҳолга ташлаб қўйганлар?

Зирабулоқ станцияси бошлиғи Худойбердиев:

— Шунча вақтдан бери синиғини кўрмабмиз, ким билади, йўқларини болалар олиб кетганми. Қоровулимиз йўқда! Олиб кетса кетибди-да, колхоз тузатиб олади. Майли, узоқ сақлаганимиз учун штраф сўрамаймиз, — деди.

— Тракторнинг техника паспорти, талонлари қани?

— Паспорти йўқмикан, йўқ бўлса йўқда, қаердан топамиз, болалар олиб кетгандир, опкетаверинглар, паспорт нимага керак, заводга ёзсанглар дубликат юборади. — шунга ҳам отагўри қозихонами, — жавоб берди станциянинг бош товароведи Саккулов.

Трактор қисмлари паспорти қаёқда қолганлигини ишчилар бригадасининг бошлиғи Шомуродов ҳам билмайди.

— Олинглар, олмасанглар туради, барибир оласиз, штраф тўлаб, — деди у кибрланиб.

— Штраф кўпаймасин, паспортини топиб беринг, майли ками бўлса ҳам олиб кетайлик, ҳеч бўлмаса бутроқ бўлган нариги 09158 номерли «ХТ»ни олайлик, — деди колхоз механиги Норбоев.

— Йўқ, ажрата олмаймиз, иккови бирга оласиз, бўлмаса тураверади, олсангиз штраф ҳам сўрамаймиз, сиз ҳам индамайсиз, биз ҳам, — келишмоқчи бўлди станция бошлиғи.

— Машинани талон-торож қилиб яна сақлаганлик учун, деб пул олишингиз нимаси? — куйиниб сўради кўмаклашувчи группа раиси Худойбердиев:

— Бизда инструкция бор, қоровулимиз йўқ, ярми йўқолса ҳам олаверамиз. Қонун. Майли, етишмаганига акт тузинглар, қўл қўямиз, ўзларинг тузатиб оласизлар, лекин тракторни олиб кетинглар, пул ҳам олмаймиз...

Район инженери Ҳакимов камчиликларни расмийлаштириб, акт ёзаркан, Худойбердиев «Майли, ёзаверинглар, биз ҳам ёзамиз, жуда ҳақ бўлганларингда виговор беришади-да, нима қиларди», — деб писанда қилиб қўйди.

Онда-сонда бўлсада, ҳаётимизга доғ тушириб келаётган боқи-беғам, ўзим хон — кўланкам майдон, деб юрадиган тўраларнинг ковушини тўғрилаб қўядиган вақт етмадимикан?

Инсоннинг асл дўсти «чевар» машиналарга панжа орасидан қараётган шундай шахсларни жазолаш керак. Жамоатчилик шуни талаб қилади.

Р. РАҲМОНОВ,
Н. ТУХТАЕВ,
Б. ЮСУПОВ.

„ХАЛҚОБОД" ФИДОКОРЛАРИ

Камол Нуриддинович халқ назоратчиларининг бекорга безовта бўлмаслигини яхши биларди. Ҳар бир бўлимнинг, ҳар бир бригаданинг экин майдонини, паст-баландини яхши биладиган Камол ака катта канал кўпригидан ўтиб, чапга бурилгач, бир тепаликнинг ёнбағрида машинадан тушди. Ўша ердаги картани кезиб юрган икки киши унга пешвоз чиқишди. Буларнинг бири эрталаб Камол акага сим қоққан гидротехник, халқ назоратчиси Фарҳод Олимжонов, иккинчиси эса участка бошлиғи Қаҳрамон Назаров эди.

— Шу ҳам суғориш бўлдими? — Улар эгатлар оралаб боришаркан, Фарҳод куйиниб сўзларди. — Ахир, биринчи сувга шунча беларволик билан қарашса, кейин нима бўлади?

Ҳар бир эгатга синчиклаб назар ташлаб бораётган Камол Нуриддинович халқ контролёри Фарҳод нега куйинганининг сабабини дарҳол сезди: эгатларга таралган сув бир текис эмас, мана, икки эгат кўллатилган, бир эгатда эса сув тўрт қадамча жилдираб оққан-у, тўхтаб қолган. Хуллас, 8 гектарли дала сифатсиз суғорилган.

— Бу қанақаси бўлди, ўртоқ участка бошлиғи? — деди Қаҳрамон Назаровга юзланиб Камол ака. — Ҳалитдан «ўзи бўларчилик»ка йўл қўйсанг, кузда эл-юрт юзига қандай қараймиз?

Шу пайт икки сувчини бошлаб, звено бошлиғи Ёқубжон Норматов келиб қолди. Улар ўз айбларини тушунганларидан, Камол акага кўринишга ҳам юзлари чидамай, дарҳол ишга киришдилар. Камол ака, Фарҳод, участка бошлиғи ҳам енг шимариб ишга тушдилар.

...«Халқобод» комбинати Янгийўл районидагина эмас, балки республикамиздаги энг йирик, энг сертармоқ хўжаликлардан бири. Халқободликлар қақраб ётган ерларни ўзлаштириб, деҳқончилик қилмоқдалар. Аҳил коллектив етти йилликнинг охирги йилида 3.600 тонна пахта, 1.500 тонна мева, 2.850 тонна узум, 1.050 тонна полиз экинлари маҳсулоти, 135 тонна гўшт, 767 тонна сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришга бел боғлаган.

Хўжалик қанча йирик, қанча кўп тармоқли бўлса, унга раҳбарликни, назоратни шунча кучайтириш керак. Шунинг учун ҳам комбинатда партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи йирик группа тузилган. Бу группага кекса коммунист Камол ака Нуриддинов бошчилик қиляпти. Группанинг гидротехники Фарҳод Олимжонов, темирчи Исмат Самадов, сувчи Мамедов, ишчи Бейсенгул Дуйсенова, бригадир Риxситилла Мирзамуродов каби 18 та ишчан, сезгир аъзоси бор. Бу жонкуярлар хўжаликнинг барча соҳаларига кўз-қулоқ бўлиб, камчиликларни очиб ташлашда, айбдорларни фош қилишда комбинат дирекцияси, партия ва касаба союз комитетларига яқиндан ёрдам бериб келаётирлар.

6-бўлимнинг 2-участка бошлиғи Босимбек Серсенов ҳали текисланмаган, ёввойи ўт илдизларидан тозаланмаган, четлари ҳайдалмаган уч гектарли далага чигит экишни буюрган. Механизатор Мусадин Хаталиев ҳам бошлиқнинг буйруғига кўр-кўрона итоат қилган. Буни сезиб қолган халқ контролёри, темирчи Исмат Самадов дарҳол экишни тўхтатган, бу ҳақда группа раиси Камол Нуриддиновга хабар берган. Комиссия аъзолари хатонинг олдини олдилар.

Халқободликлар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш йўлида астойдил ҳаракат қилаётирлар. Халқ контролёрлари эса ана шу ҳаракатнинг олдинги сафида туриб, ютуқларни мустаҳкамлашга, нуқсонларни тугатишга баракали ҳисса қўшаётирлар.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ.

Хатларингизга жавоб берамиз

ЧОРА КЎРИЛДИ

«Найман» совхози маъмурияти болалар муассасалари қурилишига етарли эътибор бермаётир. Бўлимларда ясли ва боғча бинолари етишмаяпти. Натижада биз бола тарбияси, уй-рўзғор ишлари билан банд бўлиб, жамоат ишларида қатнаша олмаяпмиз. Совхоз раҳбарлари бизнинг ҳақли эътирозимизга қулоқ солмаяпти. Совхозда истиқомат қилаётган ёш болали оналардан олинган шикоят хатида ана шу фикрлар баён этилган ва редакциядан ёрдам сўралган эди.

Редакция хатни Поп район партия комитетига юбориб, унда келтирилган фактлар юзасидан тегишли чоралар кўришни илтимос қилди. Олинган жавоб хатида қуйидагилар билдирилади.

Текширишда оналарнинг хатида келтирилган фактлар тўғри чиқди. Масала совхоз партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама этилиб, оналарнинг илтимосини қондириш юзасидан оператив чоралар кўрилди.

ҲАМИША ЭЪТИБОРДА

Коммунистик турмуш учун

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленуми республикамиз партия ташкилотлари ҳаётида алоҳида ўрин тутади. Бу қарорлар Каттақўрғон шаҳар партия комитетининг пленумида, шаҳар Советининг сессиясида ҳам муҳокама қилиниб, уларни амалга ошириш вазифалари аниқлаб олинди.

Шаҳар партия комитети ва унинг бюроси аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини янада авж олдириб юборди. Юзлаб агитаторлар, сиёсий докладчилар, шаҳар партия комитетининг штатсиз лекторлари, шаҳар хотин-қизлар Советининг аъзолари корхоналарда ва маҳаллаларда кўпгина суҳбатлар ўтказишди. Улар пленум қарорларини аҳоли ўртасида тушунтиришга, айниқса кишилар онгидаги ўтмиш сарқитларини йўқотишга катта аҳамият беришди. Бундан ташқари ота-оналарнинг шаҳар йиғилиши ўтказилиб, унда эскилик сарқитларига карши курашни янада кучайтириш масалалари муҳокама қилинди. Бу тадбирлар ижобий натижа берди. Балоғатга етмаган қизларни эрга бериш, уларни ўқишдан қолдириш, хотин-қизларга нисбатан бой-феодалларча муносабатда бўлиш каби иллатлар тобора кескин камаймоқда.

Маҳалла комитетлари қошида ташкил қилинган илмий-атеизм ва коммунистик маданият университетлари аҳоли ўртасида тушунтириш ишларининг таъсирчанлигини оширишда катта роль ўйнаяпти. Бир мисол келтирайлик. Мулла ва табиб Абдусаттор Фаёзов ўз қилмишларига пушаймон еб, шаҳар жамоатчилиги ва динга ишонувчилар орасида табиблик ишлари ёлғонлигига, илгари фақат халқни алдаш билан шуғулланиб келганлигига иқрор бўлди. Шундан кейин фолбинлар, муллалар, табибларнинг аҳоли ўртасидаги таъсири ниҳоятда камайди. Диннинг зарарини тушунган Абдусаттор ота эндиликда маҳалладаги оммавий-оқартув ишларида, янгича тўй-томошаларда актив қатнашяпти. Кексалар орасида, ёшлар кечаларида эски урф-одатларнинг зарарлигини тушунтиряпти. Ўзи кўрган-кечирган жирканч, ифлос воқеаларни янгиликка таққослаб, замонамиз кишиларини улуғлаяпти.

Ҳозир шаҳарда 25 коммунистик мактаб ва 10 халқ университети ишлаб турибди. Буларда кўплаб ишчи-хизматчилар, врач ва ўқитувчилар актив қатнашяпти. Коммунистик маданият, ота-оналар, соғлиқни сақлаш халқ университетларида кўргазмали қуроллар ёрдамида ҳаёт ва оиладаги янгиликлар кенг пропаганда қилиняпти, турмуш маданиятини ошириш йўллари ва тажрибалари ўрганиляпти.

Карл Маркс кўчасидаги чойхонада ташкил этилган кексалар кенгашининг ташаббуси билан маҳаллаларда тўй, маросимлар янгича ўтказиладиган бўлиб қолди. Тўйлар тежамли ўтказиляпти. Кейинги вақтларда 15 дан ошиқ комсомол тўйлари ўтказилди. Ишчиларнинг пенсияга чиқиши, ёшларнинг никоҳини қайд қилиш, оилавий юбилейларни ўтказиш тантанага айланяпти.

Каттақўрғонда касаба союзлар ихтиёридаги 5 клуб, 2 маданият уйи, 38 кутубхона, 4 кино-театр ва 6 кўчма кино-установка меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатяпти. Қурилиш-монтаж бошқармаси ва «Узбекпродмаш» заводи, ёғмой комбинати қошида ҳар бири 700 ўринли кенг экранли кино-театр бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Аҳоли яшайдиган жойларда маданий-маиший ишлар яхшиланяпти. Кейинги ойларда жамоатчиликнинг кучи билан маҳаллаларда 6 та кутубхона ташкил қилинди. Уларда китоб фонди барпо этилди. Шаҳар кутубхоналаридаги китоб фонди ўтган йилларга қараганда бир ярим баравар кўпайди. Маданий муассасалар ходимлари жамоатчилик асосида пенсионерларнинг уйларида хизмат кўрсатяптилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейин аҳоли ўртасида медицина хизмати кўрсатиш тубдан яхшиланди. Шифохоналарда койкалар сони, «Тез ёрдам» машиналари кўпайтирилди. Бир неча маҳаллада жамоатчилик асосида ишлайдиган медицина пунктлари очилди. Шу пунктларда 20 дан ортиқ врач ва ўрта маълумотли медицина ходимлари ишлаяпти.

Партия ташкилотлари бу ходимларнинг ишини қўллаб-қувватлаяпти. Шаҳарда янги-янги медицина муассасалари қуриляпти. Бирлашган шифохонада 50 койкали янги корпус қад кўтарди. Янги аптека, 120 ўринга мўлжалланган туғруқхона қуриляпти, унинг қошида хотин-қизлар консультация пункти бўлади. Шунингдек бу йил медицина ходимлари клуби қурилади.

Партия ташкилотларининг маслаҳати билан жамоатчи врачлар ва медицина ходимлари шаҳар маҳаллаларида, мактаб ва саноат корхоналарида касалликларга қарши курашяптилар. Натижада юқумли касалликлар камая бошлади.

Кейинги вақтларда шаҳарда саноат корхоналарининг ишчи, инженер-техник ходимларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш анча яхшиланди. Корхоналарнинг ходимлари учун янги маиший жойлар, дам олиш уйлари, буфетлар, санитария-гигиена хоналари очилди.

Ингичка конидаги Е. Г. Побайкова бошчилик қилган партия ташкилотининг ишлари кўнгилдагидай боряпти. Кон ҳузуридаги коммунистик мактабда сиёсат ва экономика масалаларидан ташқари илғор тажрибалар ўрганилади, коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодексига оид тематик кечалар ўтказилади, бошқа корхоналарга экскурсиялар ташкил этилади.

Ингичка конида, шунингдек, «Узбекпродмаш» заводида ва ёғмой комбинатида маиший хизмат уйи очилди.

Кенг истеъмол буюмлари фабрикаси партия ташкилоти ҳам меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишни тобора яхшилаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қиляпти. Партия ташкилотининг секретари И. М. Полянский коммунистлар эътиборини шу масалага актив жалб қиляпти. Фабрика маъмурияти, партия, касаба союз ташкилотлари сўнгги икки йил мобайнида маданий-маиший хизмат кўрсатиш шохобчаларини кенгайтириб, 32 хилга етказди.

Маҳаллаларда, клубларда, маданият ва истироҳат боғларида медицина, таълим-тарбия ва атеистик тарбия юзасидан кўп марта мароқли савол-жавоб кечалари ўтказилди.

Шаҳар партия комитети таълим-тарбия ишларини яхшилаш учун ўқитувчиларга ғамхўрликни кун сайин кучайтиряпти. Фақат 1964 йилда 12 ўқитувчининг оиласи янги квартираларга кўчиб кирди. Ҳозирги вақтда шаҳардаги барча мактабларда буфетлар бор, баъзиларида эса иссиқ овқатлар сотилади.

Шаҳарда янги уй-жойлар, маиший бинолар қад кўтаряпти. Кейинги бир йилда 256 квартира қурилиб, фойдаланишга топширилди. 319 квартира капитал ремонтдан чиқарилди. Юзлаб квартираларга газ туширилди. Қанчадан-қанча йўллар, майдонларга асфальт ётқизилди. Янги хиёбонлар барпо этилди. Шаҳарни ёритиш ва аҳолини электр нури билан таъминлаш тубдан яхшиланди.

Илгари Эски шаҳар деб аталган Ленин майдони шаҳарнинг хуш манзара жойларидан бирига айланди. Майдондаги катта гулзорда тунлари электр нурлари порлаб турибди. Бир томонда ошхона ва чойхоналар, иккинчи томонда, катта «Универмаг» ва гастроном ишлаб турибди. Яқинда бу ерда икки қаватли маиший комбинат ишга туширилди.

Шаҳар партия комитети Ўзбекистон КП Марказий Комитети XIII пленуми қарорлари асосида белгиланган тадбирларнинг бажарилишини кун сайин, соат сайин назорат қилиб турибди. Бу масала шаҳар партия комитетининг бюро мажлисларида, пленум ва актив йиғилишларида муҳокама қилиняпти. Бу тадбирларнинг ҳаммаси амалга оширилади ва меҳнаткашларнинг маданий-маиший турмуш даражаси янада юксалади.

А. МАҲМУДОВ,
Каттақўрғон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари.

ХУШХАБАРЛАР

Узбекистоннинг энг жанубидаги Шеробод районининг колхозлари икки кун ичида тайёрлов пунктларига ўн минг пуддан ортиқроқ янги ҳосил дони топширдилар. Ленин номли колхоз ҳозирнинг ўзидаёқ давлатга арпа сотиш йиллик топшириғини бажариб қўйди. Жарқўрғон ва Термиз районларида ғалла ўрим-йиғими қизғин бормоқда.

Сурхондарё областининг ғаллакорлари бу йил мамлакатга бир миллион пудга яқин дон берадилар. Ғалла тайёрлаш базалари янги мавсумга тахт қилиб қўйилган.

●

«Средазэлектросетьстрой» трестининг қурувчилари Тошкент ГРЭСи — Чирчиқ электрохимия комбинати ўртасидаги юқори вольтли линияни қуриб, фойдаланишга топширдилар. Янги электр линияси Узбекистон химия индустриясининг энг кекса марказини электр энергияси билан таъминлашни яхшилайди.

Тошкент ГРЭСидан тортиб борилаётган яна бир юқори вольтли магистрални ишга туширишга тайёргарлик кўрилмоқда. Бу магистрал орқали юбориладиган энергия Луначарскдаги пасайтирув подстанциясига узатилади ва Височовольтная кўчаси орқали Тошкентнинг янги уй-жой массивига юбориб турилади.

Тошкент Давлат политехника институтини яқинда кўпгина ёш мутахассислар битириб чиқадилар. Суратда: қурилиш факультетининг архитектура бўлими дипломант қизларидан комсомол аъзолари Дилбар Усмонова билан Людмила Покровская.

И. Глауберзон фотоси.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссияларида

Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссиялари навбатдаги мажлисларини ўтказдилар. Бу мажлисларда хўжалик ва маданий ҳаётга тааллуқли турли масалалар муҳокама қилинди.

Транспорт, алоқа ва йўл қурилиш комиссияси Хоразм, Андижон ва Бухоро областларида йўл қурилиши қандай бораётганлиги тўғрисида комиссия аъзоларининг ахборотини, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Колхоз, совхозлар, саноат, транспорт, қурилиш корхоналари ва бошқа корхоналар ҳамда хўжалик ташкилотларининг автомобиль йўлларини қуриш ва ремонт қилишда иштироки тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ олинган маблағлардан қандай фойдаланилаётганлиги ҳақида республика автомобиль транспорти ва тош йўллар министрининг ўринбосари П. Бобохоновнинг ахборотини тинглади.

Маданий-оқартув ишлари комиссиясининг мажлиси республикада радиоэшиттиришни ривожлантириш истиқболларига ва Бухоро область, Ғиждувон районининг аҳолисига кино хизматининг аҳволига бағишланди.

Уч комиссия — коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш комиссияси, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот комиссияси, табиатни ва ер ости бойликларини қўриқлаш комиссияси қўшма мажлисларида Самарқанд областида ободончилик, ҳавони ва ҳовуз-кўлларни тоза сақлаш ҳамда санитария-профилактика иши тўғрисида Самарқанд область ижроия комитетининг ҳисоботини муҳокама қилдилар. Қонун лойиҳалари комиссияси ва халқ маорифи комиссиясининг қўшма мажлисида саккиз йиллик мажбурий таълим тўғрисидаги қонун қандай бажарилаётганлиги ҳақида Қашқадарё область ижроия комитетининг ҳисоботи муҳокама қилинди. Қурилиш, савдо-сотиқ ва умумий овқатланиш комиссиялари магазин, ошхона ва ресторан шохобчаларини кўпайтириш тўғрисида республика Савдо министрлиги ва Қурилиш министрлигининг ҳисоботларини қараб чиқдилар. Қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги комиссиялари алмашлаб экиш қандай ўзлаштирилаётганлиги тўғрисида Тошкент ҳамда Сирдарё область ижроия комитетларининг ҳисоботларини биргаликда муҳокама қилдилар, шунингдек Кува районида сувдан мақсадга мувофиқ фойдаланиш тадбирларини қараб чиқдилар. (ЎзТАГ).

ФУТБОЛ

ХАТО ҚИММАТГА ТУШДИ

ОДЕССА, 6 июнь (телефон орқали). Дам олиш куни бу ерда маҳаллий армия футболчилари «Пахтакор» командаси билан учрашдилар. Уйин бошланиши билан майдон эгалари меҳмонларнинг дарвозасини эгаллаш мақсадида қаттиқ ҳужум қилдилар. Аммо, ҳимоячилар ҳамда дарвозабон Юрий Пшеничников хатосиз ўйнаб, ҳушёр туришди.

Аста-секин меҳмонлар ташаббусни қўлга олиб, армия спортчиларининг дарвозасига қаттиқ ҳужум қилдилар. Уйиннинг иккинчи ярмининг ўрталарида одессалик футболчиларнинг дарвозабони хатога йўл қўяди ва дарвозани очиқ қолдиради. Аммо, «Пахтакор»нинг ҳужумчиси тўпни дарвозага тўғри йўналтира олмади ва қулай имкониятни қўлдан бой берди. Бу хатоси жуда қимматга тушди: «Пахтакор» жуда муҳим бўлган бир очкодан ажралди.

* * *

Тбилисида мамлакат чемпиони «Динамо» командаси «Зенит» билан учрашди. Чемпион бу ўйинда жуда суст ҳаракат қилди. Меҳмонларнинг ҳужумчиси Васильевнинг иккита тўпига Яманидзе битта тўп билан жавоб берди. Натижада мамлакат чемпиони мавсумда биринчи мағлубиятга учради. Москвалик торпедочилар Донецк шаҳрида «Шахтёр» футболчиларини катта ҳисоб билан ютдилар. Меҳмонлар «Шахтёр» дарвозасига 3 та тўп киритиб, биринчи ўринга чиқиб олдилар.

Киев шаҳрининг «Динамо» командаси Куйбишевда маҳаллий «Крилья Советов» спортчилари билан учрашиб, ғалабага эришди.

Бокуда «Нефтяник», «Черноморец»ни 2:0 ҳисоби билан ютди. Кутаиси шаҳрида эса пойтахт динамочилари ана шундай ҳисоб билан «Торпедо» командасини мағлубиятга учратдилар.

КОМАНДАЛАРНИНГ ТУРНИР ЖАДВАЛИДАГИ АҲВОЛИ ҚУЙИДАГИЧА:

Командалар	Ў	Т	О
«Торпедо» М.	7	12-3	10
ЦСКА М.	7	8-2	10
«Динамо» К.	7	9-4	10
«Спартак» М.	7	10-5	9
«Динамо» Тб.	6	9-6	8
«Шахтёр»	7	9-9	8
«Динамо» Мн.	6	7-3	7
«Зенит»	7	7-6	7
«Крилья Советов»	6	6-6	7
«Нефтяник»	7	6-6	7
СКА Р.	7	5-7	6
«Черноморец»	7	8-10	5
«Динамо» М.	6	4-6	5
«Пахтакор»	6	3-6	5
«Локомотив» М.	6	5-7	4
СКА Од.	6	1-11	2
«Торпедо» К.	6	1-13	2

«ЎЗБЕКИСТОН МАТБУОТИ»

Ўзбекистон КП Марказий Комитети идеология бўлимининг журнали «Ўзбекистон матбуоти»нинг 2-сони босмадан чиқди. Журнал «Правда Востока» газетасининг редактори А. Ивахненконинг «Совет матбуотининг ленинча традицияларини сақлайлик ва кучайтирайлик» сарлавҳали мақоласи билан очилади.

Бу сонда В. Шилинанинг «Ленин ва матбуот», Ф. Ражинскаянинг «В. И. Ленин асарлари ўзбек тилида», Адҳам Раҳматнинг «Журналист ва жангчи», Т. Эрназаровнинг «Фронт газетаси ва унинг активи» сарлавҳали мақолалари босилган.

Журналнинг «Полиграфия ва нашриёт» бўлимида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети матбуот давлат комитетининг старший редактор-инструктори М. Бойконинг «Маҳсулотимиз сифати тўғрисида», Р. Шокировнинг «Тажрибасизликми, масъулиятсизликми?» сарлавҳали матбуот обзори, Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг директори А. Мозорнинг «Қирқ йил партия хизматида» сарлавҳали мақоласи берилган.

«Ёш ленинчи» газетасининг редактори А. Ваҳобовнинг «Ёш ленинчилар овози» сарлавҳали мақоласида комсомол газетасининг қирқ йиллик фаолияти ҳақида ҳикоя қилинади.

«Ўзбекистон матбуоти тарихидан» рубрикаси остида Тошкент Давлат университетининг ўқитувчиси Т. Пидаевнинг «Ишчи-деҳқон мухбирлар ҳаракатининг илк қадамлари» сарлавҳали мақоласи босилган.

Булардан ташқари журналнинг радио, газета янгиликлари, хроника, матбуот обзори бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материалларни ўқиш мумкин.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ЖАҲОН ЎТГАН ҲАФТА ИЧИДА

МАКНАМАРА БОННГА «ЯДРО КЛУБИ» ЭШИКЛАРИНИ ОЧИБ БЕРМОҚДА

Утган ҳафта ичида атомбозлик иситмаси Америка — Бонн милитаристлик машинасини ларзага келтирди. Агрессив Шимолий атлантик блокида қатнашувчи мамлакатларнинг ҳарбий министрлари душанба куни НАТОнинг Париждаги саройида навбатдаги кенгашга тўпланишди. Ғарб матбуотининг ёзишича, Қўшма Штатлар мудофаа министри Роберт Макнамаранинг сўзлаган нутқи ана шу кенгашда катта шов-шувга сабаб бўлган. Макнамара кенгашда Америка ҳукмрон доираларининг НАТО ядро стратегиясидаги янги концепциясини баён қилиб берди. Бу концепциянинг асосий қоидалари нимадан иборат?

Макнамара Париж кенгашида ядро қуроли бўйича «ижроия комитети» тузиш планини илгари сурди. Бу комитет НАТОдаги етакчи давлатларнинг тўрт ёки беш мудофаа министридан иборат бўлиши керак. Вашингтоннинг фикрича, Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция ва Ғарбий Германия ана шу комитетга аъзо бўлиб кириши керак. НАТОнинг ядро стратегиясини ишлаб чиқиш соҳасидагина эмас, балки бошқа соҳаларда ҳам бу комитетга фавқулодда ҳуқуқлар берилиши лозим. Макнамара мўлжаллаган комитет зарурат бўлиб қолганида, атом қуролини ишлатиш тўғрисида ҳам буйруқ бериши керак экан.

Айни вақтда Қўшма Штатлар мудофаа министри Пентагоннинг Ғарбий Европада Америка ядро қуроли запасларини кўпайтириш нияти борлигини ҳам айтди. У, АҚШнинг Ғарбий Европа мамлакатларидаги ва, аввало, Германия Федератив Республикасидаги ҳарбий базаларида ядро зарядли қуроллар сони 1961 йилдагига нисбатан икки баравар ортганлигини ва яқин вақтлар ичида яна кўпайтирилажагини хабар қилди.

Макнамаранинг мудҳиш плани Париж кенгаши қатнашчиларида ҳар хил фикр туғдирди. Франция бу планга айниқса эҳтиёткорлик билан қаради. Франциянинг вакили Франция ҳукумати Американинг янги таклифларини ўрганиб чиқмагунча, бу таклифларни маъқуллаш тўғрисида сўз ҳам бўлиши мумкин эмаслигини сездириб қўйди. Шу билан бирга, Парижнинг Елисей саройига яқин турган газеталари «Макнамара плани» НАТОнинг кўп томонли ядро кучларининг бир оз янгилик киритилган нусхаси эканлигини таъкидламоқдалар. Франция ана шу кўп томонли ядро кучларини рад этган эди.

Париж кенгаши Ғарб ҳарбий блокини кемираётган чуқур зиддиятлар сақланиб қолаётганлигини кўрсатди. Бундан ташқари, Франция НАТО министрларининг учрашуви арафасида Американинг НАТОдаги гегемонизмига яна бир марта қарши чиқди. Франция Шимолий атлантик иттифоқининг «Фаллекс-66» деб аталган ва келгуси йилда ўтказиладиган энг йирик маневрларида қатнашишдан воз кечди.

Ҳозирги вақтда Парижда Франция бундесверни атом қуроли билан қуроллантиришга кескин суратда қарши чиқади, деб тобора кўп гапирмоқдалар. Американинг Ғарбий Европадаги барча ҳарбий планлари бундесверни атом қуроли билан қуроллантиришга қаратилгандир. Америка матбуоти ана шу янги планни Пентагоннинг бошлиғи Роберт Макнамара тузиб чиқди, деб даъво қилаётган бўлса ҳам, бу план Америка ва Боннинг тил бириктириши натижасида вужудга келганлиги ҳеч кимга сир эмас. Германия Федератив Республикасининг ҳарбий министри фон Хассель Париж кенгашида НАТО доирасида «атом комитети»нинг тузилишини зўр бериб ёқлади. «Атом комитети» Боннга «ядро клуби» эшикларини кенг очиб қўяди. У, бундесвер «ядро воситаларининг ҳаммасини» ола берсин, деб ошкора талаб қилди. НАТОнинг олий қўмондонлиги, деди Хассель, тактика жиҳатидангина эмас, балки стратегия жиҳатидан ҳам муҳим бўлган барча ядро воситаларини ўз ихтиёрида сақлаши лозим. Макнамаранинг плани, аввало, Боннинг ядро қуролига бўлган иштаҳаларини қондириш учун ўйлаб чиқилганлигини Рейн соҳилларида яширмайдилар. 31 майда расмий визит билан Америка Қўшма Штатларига келган Ғарбий Германия канцлери Эрхарднинг бу планни дарҳол қўллаб-қувватлаганлиги бежиз эмас.

ВАШИНГТОННИНГ «КАТТА ТАЁҒИ»

Шу кунларда Доминикана Республикасидан яна ташвишли хабарлар келиб турибди. Америкага тарафдор бўлган реакционер генерал Имберт гуруҳи қўшинлари билан Кааманьо конституцион ҳукумати қуролли кучлари ўртасида яраш битими тузилганига қарамай, бу мамлакатдаги аҳвол тобора мушкуллашмоқда. Санто-Доминго мустаҳкам тинчлик ўрнатилгани йўқ. Имбертчилар тамомила интервентларнинг ёрдамига умид боғлаб, Доминикана ватанпарварларидан ваҳшийларча ўч олмоқдалар ва ёвузлик қилмоқдалар. Доминикананинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги вакили Рубен Браче яқинда матбуот вакилларига бундай деди: Вилоятдагина эмас, балки пойтахтнинг ўзида, генерал Имберт хунтасининг қўшинлари жойлашган районларда террор ҳукм сурмоқда. Буларнинг ҳаммаси Америка оккупациячи қўшинларининг кўз ўнгида содир бўлмоқда.

АҚШнинг Доминикана Республикасидаги қуролли интервенцияси бутун дунёда қаҳр-ғазаб билан норозилик билдириш ҳаракатини кучайтириб юборди. Оқ уйнинг хўжайини ҳам журналистлар учун ўтказилган матбуот конференциясида буни тан олишга мажбур бўлди. Аммо, Америка империалистлари доминиканаликларга ўз ишларини ўзлари ҳал этиш имконини беришни хаёлларига ҳам келтирмаётирлар. Вашингтон дипломатияси кейинги кунларда Қўшма Штатларнинг интервенциясини ниқоблаш учун енг ичида ҳар қандай найранглар ишлатмоқда.

АҚШнинг ҳукмрон доиралари Латин Америкасидаги бошқа мамлакатларнинг Доминикана Республикаси ишларига қуролли аралашувига қонуний бир тус беришга интилмоқдалар. Президент Жонсоннинг Техас штатидаги Бэйлор университетида яқинда сўзлаган нутқи буни жуда яққол кўрсатди. Жонсон ўз нутқида Ғарбий ярим шардаги ва ғалаён кўтарилган бошқа қитъалардаги аҳволни таҳлил этиб, қандайдир «халқаро механизм»ни вужудга келтириш идеясини илгари сурди. Ана шу «халқаро механизм» «қўпорувчилик ишлари»га қарши курашмоғи керак экан. Бунда гап Пентагон раҳбарлигида Америка давлатлари ташкилоти байроғини ўзига ниқоб қилиб олган Америка мамлакатлараро қуролли кучларни вужудга келтириш тўғрисида бораётир. Ана шу полиция кучлари Латин Америкасининг ҳар қайси қисмида халқларнинг миллий озодлик курашини бостиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди.

Вашингтон ўзининг ана шу мустамлакачилик ниятларини ҳозирданоқ амалга ошира бошлади. Бразилиядан ва Латин Америкасидаги бошқа баъзи мамлакатлардан бир неча ҳарбий бўлинма Санто-Домингога келди. Бу бўлинмалар Америка мамлакатлариаро қуролли кучлари составига қўшилди. Лекин бошқа миллатларга мансуб бирмунча солдатларни ўзига қўшиб олган янкилар аввалдагидек ҳозирда ҳам ана шу қуролли кучлар сафида асосий роль ўйнамоқдалар.

Шу нарса характерлики, Латин Америкасининг халқлари Америка милитаристларининг ана шу найранги мустамлакачилик мақсадларини кўзда тутганлигини дарҳол пайқаб олдилар. Латин Америкасидаги бир қанча мамлакатларгина Америка мамлакатлариаро қуролли кучларда қатнашишни истаганлигини билдирди. Бундан ташқари, уларнинг кўплари Америка давлатлари ташкилотининг Вашингтонда чақирилган кенгашига ўз вакилларини юборишдан воз кечдилар. «Нью-Йорк таймс» газетаси очиқдан-очиқ қуйидагиларни ёзади: «Бу ташкилот ўйнайдиган роль аслида Жонсон ҳукуматининг манфаатлари учун бошқаларнинг кучидан фойдаланишдан иборат».

Доим ҳаракат қилиб турувчи орган сифатида Америка мамлакатлариаро қуролли кучларни вужудга келтириш плани Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставига тамомила зиддир. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Тан 27 майда Америка давлатлари ташкилотининг Доминикана Республикасидаги ҳаракатлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотини жуда катта хавф остида қолдириши мумкин, деб айтди. Америка Қўшма Штатлари Америка мамлакатлариаро қуролли кучларни вужудга келтириш режалари билан Хавфсизлик Кенгашини назар-писанд қилмай иш кўрмоқда. Хавфсизлик Кенгашининг бир ўзигина тинчликка таҳдид борлигини белгилаш ва зарур тавсиялар бериш ҳуқуқига эгадир. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг 53-моддаси Хавфсизлик Кенгашидан ваколат олмай туриб, ҳар қандай мажбурий чоралар кўришни қатъиян тақиқлайди.

Аммо Американинг ҳукмрон доиралари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг принципларини сурбетларча поймол этмоқдалар ва ўз манфаатларини кўзлаб, халқларнинг озодлик ва тараққиёт йўлидаги курашини бостириш учун полиция кучларини вужудга келтирмоқдалар.

ҚОҲИРАДА УЧРАШУВ

Қоҳира кўпдан буён муҳим халқаро конференция ва учрашувларнинг маркази бўлиб қолди. Бундан бир неча кун аввал бу ерда араб мамлакатлари ҳукуматлари бошлиқларининг навбатдаги кенгаши бўлди. Ҳозирги пайтда жаҳон матбуоти бу кенгашнинг якунларини кенг шарҳламоқда. Қоҳирада ўтказилган бу учрашувнинг хусусияти шундан иборатки, у араб оламида кескин воқеалар рўй берган бир вазиятда ўтди.

Кенгаш арафасида араб давлатларидан ўнтаси Германия Федератив Республикаси билан дипломатия муносабатларини узди. Бу — Бонндаги ҳукмрон доираларнинг найранглари ва дўқларига Араб Шарқидаги суверен давлатларнинг берган жавоби эди. Араб давлатларининг ғоят кўпчилиги Вашингтон билан ва Исроилдаги экстремист доиралар билан араб халқларига қарши тил бириктирган Ғарбий Германиянинг нгвогарлик сиёсатига нисбатан муросасиз йўл тутди. Араб мамлакатлари Бонн билан дипломатия муносабатларини узиб, бу билан Ғарбий Германияни сиёсат жиҳатдан жуда катта мағлубиятга учратдилар.

Аммо, араб давлатларининг баъзилари империалистлар билан икки ўртадаги нозода бир хил позицияни эгалламадилар. Шимолий Африкадаги уч мамлакат — Тунис, Марокаш ва Ливия Германия Федератив Республикаси билан дипломатия муносабатларини узишдан бош тортди. Тунис президенти Ҳабиб Бургиба ҳатто, араб мамлакатларининг Исроилга нисбатан сиёсатини қайтадан кўриб чиқиш зарур, деди. Унинг бу гаплари араб мамлакатларида катта шов-шувга сабаб бўлди.

Ана шундай вазиятда Қоҳирада ҳукуматларнинг бошлиқлари тўпланишди. Тунис президенти ўз делегатини Қоҳирага юборишдан бош тортди. Араб мамлакатлари бош министрларининг кенгаши ёпиқ вазиятда ўтди. Аммо араб матбуоти саҳифаларида баъзи маълумотлар пайдо бўлди. Буларга қараганда, музокаралар давомида араблар дунёсида вужудга келган вазиятга баҳо беришда кўпгина ихтилофлар бўлган. Кенгаш давом этиб турган бир пайтда, Исроил қўшинлари Иордания территориясига яна ҳужум қилганлиги маълум бўлиб қолди. Бу эса империалистларнинг кирдикорларига қарши курашда араб мамлакатларининг бирлиги ғоят зарур эканлигини яна бир марта таъкидлади. Кенгаш қатнашчилари Исроилнинг чегарадаги Иордан дарёси сув ресурсларидан фойдаланиш йўлидаги бир томонлама ҳаракатларига хилоф суратда бу дарёнинг ирмоқларини бошқа жойдан оқизишдан иборат араб лойиҳасини амалга оширишга қатъий қарор берганликларини билдирдилар.

Қоҳира кенгашида айрим давлатлар ўртасидаги ва, жумладан, Яман билан Саудия Арабистони ўртасидаги ўзаро муносабатларни тартибга солиш масалалари ҳам муҳокама қилинди. Империалистларнинг аралашаётганликлари ва Саудия Арабистонининг Яманда республика режими ғалаба қилганлигини тан олишни шу вақтгача истамаётганлиги туфайли, бу мамлакатдаги аҳвол кескинлигича қолмоқда. Республикачи қўшинлар билан контрреволюцион кучлар ўртасида жанглар ҳали ҳам давом этмоқда. Саудия Арабистони ана шу контрреволюцион кучларга ҳар қандай йўллар билан ёрдам бермоқда. Аммо, Қоҳира кенгашида ҳатто Саудия вакили Яман Араб Республикасига очиқдан-очиқ қарши чиқишга журъат эта олмади.

Қоҳира кенгашининг қатнашчилари Жанубий Арабистонни инглиз мустамлакачилари ҳукмронлигидан озод қилиш вазифасига ва курашаётган ватанпарварларга ёрдам кўрсатиш масаласига катта эътибор бердилар.

Қоҳира кенгашида айрим проблемалар юзасидан баҳс ва келишмовчиликлар бўлса ҳам, араб мамлакатлари ҳукуматлари бошлиқлари кенгашининг навбатдаги сессияси империализмга қарши кураш асосида арабларнинг бирлигига эришиш империалистларнинг ҳамласини тўхтатиб турадиган катта позитив куч эканлигини кўрсатди. Бу бирлик мустаҳкамланиб, ривожланиб борар экан, араб халқлари душманларининг жаҳоннинг ана шу қисмида ўз агрессив сиёсатларини амалга оширишлари ғоят машаққатли бир иш бўлиб қолади.

Ф. САЙФУЛ-МУЛУКОВ. (ТАСС).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

8 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт, 9.30 — Фортепьяно пьесалари, 9.45 — — Ўзбекистоннинг автомобиль трассалари, 10.10 — Сабзанов. «Рудакий хотираси» (симфоник поэма), 10.30 — Қўшиқлар, 11.10 — «Бебаҳо иш» (рус.), 11.25 — Концерт, 12.15 — Спорт эшиттириши, 12.30 — Қўшиқ ва романслар, 13.40 — Эстрада қўшиқлари, 16.15 — Композитор М. Левиев, 18.10 — Белорус композиторлари, 18.30, — Концерт, 19.20 — Қорақалпоқ куйлари, 20.00 — «Резервлар тўла-тўкис ишга солинсин» (рус.), 20.10 — Р. Шуман асарлари, 20.45 — Радио эшитувчилар хатига мувофиқ, 22.10 — Рақс куйлари, 22.40 — Саид Аҳмад. «Турналар» (рус.), 23.20 — Мақом кечаси.

Телевидение

8 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.25 — **Ялқов Влас** (болалар учун қўғирчоқ фильм), 18.35 — **Аҳил оила** (Октябрь революцияси номли заводдан репортаж), 18.55 — **Тирикларга мактуб** (бадиий фильм).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар**, 20.50 — **Сиҳат-саломатлик тележурнали**, 21.40 — **Йўлдаги воқеа** (телевизион бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.30 — **Концерт** (болалар учун), 20.05 — **Тошкент янгиликлари**, 20.15 — **Индустрия рельсида, Иозеф Судек** (телеочерклар).

Рус тилида: 20.35 — **Алвасти нотинч** (ҳужжатли фильм), 20.55 — **Оқжардан Москвагача** (телефильм), 21.30 — **Тошкент янгиликлари**, 21.40 — **Нестерка** (бадиий фильм).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/VI да **Дилором.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 9/VI да **Ўғил уйлантириш.**

Кино

Чангда қолган гул (1 ва 2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ИСКРА», «ДРУЖБА», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Қайдасан ҳозир, Максим? — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 10, 11-45 минут ва кеч 10 да).

Қўйди-чиқди бўлмайди — «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 1-40 минут ва кеч 10 да), «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Ўзбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш министрлигининг коллегияси ва Тошкент область ижроия комитетининг жамоат тартибини сақлаш бошқармаси Тошкент область милиция бошқармасининг собиқ бошлиғи, отставкадаги полковник

Александр Алексеевич ТУМАНОВнинг

вафот этганлигини қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Ўқишга марҳамат!

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

1965—1966 ЎҚУВ ЙИЛИГА ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМЛАРИ:

ТОШКЕНТ

(Навоий кўчаси, 32)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

бинокорлик материаллари саноати машиналари ва асбоб-ускуналари.

КУНДУЗГИ, КЕЧКИ, СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши, бинокорлик деталлари ва темир-бетон конструкциялари ишлаб чиқариши, биноларнинг санитария-техника қурилиши.

АНДИЖОН

(Киров кўчаси, 23)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши, бинокорлик деталлари ва темир-бетон конструкциялари ишлаб чиқариши, бинокорлик машиналари ва асбоб-ускуналари.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши.

БУХОРО

(Молодогвардейская кўчаси, 37)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши.

ТЕРМИЗ

(Октябрь кўчаси, 152-а)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши.

ОЛМАЛИҚДАГИ КЕЧКИ ФАКУЛЬТЕТ

(Самарқанд кўчаси 4-а)

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши, йўл машиналари ва асбоб-ускуналари.

ИНДУСТРИЯ ТЕХНИКУМЛАРИ:

ЧИРЧИҚ

(Юқори шаҳарча, Коммунистическая кўчаси, 11)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

электростанциялар, тармоқлар ва системалар, электр иссиқлик техника ўлчовлари, қишлоқ хўжалик машиналари, электр машинасозлиги, минерал ўғитлар ва кислоталар технологияси, тўқима материаллар технологияси, органик синтез технологияси, синтетик смола ва пластик массаларнинг химиявий технологияси.

КЕЧКИ ЎҚИШГА

энергия системаларининг реле ҳимояси ва автоматикаси, саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, қишлоқ хўжалик машиналари, химия машинасозлиги, электр машинасозлиги, минерал ўғитлар ва кислоталар технологияси, тўқима материаллар технологияси.

СИРТҚИ ЎҚИШГА

электростанциялар, тармоқлар ва системалар, энергия системаларнинг реле ҳимояси ва автоматикаси, қишлоқ хўжалик машиналари, электр машинасозлиги, минерал ўғитлар ва кислоталар технологияси, тўқима материаллар технологияси, синтетик смола ва пластик массаларнинг химиявий технологияси.

КАТТАҚЎРҒОНДАГИ КЕЧКИ ФАКУЛЬТЕТ

(Л. Толстой кўчаси, 69)

саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, саноат асбоб-ускуналарини монтаж ва ремонт қилиш, саноат ва граждан қурилиши.

САМАРҚАНДДАГИ КЕЧКИ ФАКУЛЬТЕТ

(Оғалик кўчаси,21)

саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, металларга қирқиш йўли билан ишлов бериш, саноат ва граждан қурилиши, минерал ўғитлар ва кислоталар технологияси, тикув ишлаб чиқариши.

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, металларга қирқиш йўли билан ишлов бериш, саноат ва граждан қурилиши, тикув ишлаб чиқариши, автомобиль транспортининг техника қарови ва уни ремонт қилиш.

БЕКОБОДДАГИ КЕЧКИ ФАКУЛЬТЕТ

(Школьная кўчаси, 9)

саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, пўлат ишлаб чиқариш, металлни қайта ишлаш станоклари ва автомат линияларини монтаж қилиш ва улардан фойдаланиш, саноат ва граждан қурилиши, тўқима материаллар технологияси.

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, қора металларни қуйиш ишлаб чиқариши.

ҚЎҚОН НЕФТЬ ТЕХНИКУМИ

(Карл Маркс кўчаси, 26)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

фойдали қазилмалар геологияси ва уни разведка қилиш, қудуқларни тадқиқ қилишнинг геофизик методлари, нефть ва газ қудуқларини пармалаш, нефть ва газ қудуқларидан фойдаланиш, химия ва нефть-газни қайта ишлаш заводларини жиҳозлаш, нефтнинг химиявий технологияси:

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

химия ишлаб чиқариши автоматик қурилмаларидан фойдаланиш, нефть ва газ қудуқларини пармалаш, нефть ва газ қудуқларидан фойдаланиш, саноат корхоналарини электр жиҳозлаш, химия ва нефть-газни қайта ишлаш заводларини жиҳозлаш, нефтнинг химиявий технологияси.

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

нефть ва газ қазилмалари геологияси ва уни разведка қилиш, нефть ва газ қудуқларини пармалаш, нефть ва газ қудуқларидан файдаланиш, қудуқларни тадқиқ қилишнинг геофизик методлари.

НУКУСДАГИ МУЗИКА-ХОРЕОГРАФИЯ БИЛИМ ЮРТИ

(Ленин кўчаси, 49)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

Фортепьяно, торли асбоблар, духовой ва зарбли асбоблар, халқ чолғу асбоблари, хор дирижерлиги.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

ашула, хореография,

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

музика назарияси.

ФАРҒОНАДАГИ ЕНГИЛ САНОАТ КЕЧКИ ТЕХНИКУМИ

(Л. Толстой кўчаси, 12)

Саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, пахтага дастлабки ишлов бериш ишлаб чиқариши асбоб-ускуналари ва технологияси, трикотаж ишлаб чиқариши машиналари ва асбоб-ускуналари, пахта йигирув ишлаб чиқариши, тикув ишлаб чиқариши, трикотаж ишлаб чиқариши, пахта товаршунослиги.

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

Саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, пахтага дастлабки ишлов бериш ишлаб чиқаришининг асбоб-ускуналари ва технологияси.

ГИДРОМЕЛИОРАТИВ ТЕХНИКУМЛАРИ:

ТОШКЕНТ

(Гончаров кўчаси, Кольский тупиги, 1).

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

гидромелиорация, ирригация системалари специализацияси (автоматизация ва телемеханизацияси), гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, гидротехник қурилишлар.

САМАРҚАНД

(Рабочая кўчаси, 2).

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши, гидромелиорация.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши.

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши, гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш.

НУКУС

(Горький кўчаси, 179).

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши, гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

электр станциялар, тармоқлар ва системалар, қозон ва буғ турбиналари қурилмалари.

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Бабушкина кўчаси, 4).

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг машиналари ва асбоб-ускуналари, совутиш компрессор машиналари, электр термик қурилмалари ишлаб чиқариши.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

электр станциялар, тармоқлар ва системалар, саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, металларга қирқиш йўли билан ишлов бериш, пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси, электр аппаратсозлиги, кабеллар ва симлар ишлаб чиқариш, электровакуум асбобсозлиги, ярим ўтказгичлар ва приборлар ишлаб чиқариш;

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, совутиш компрессор машиналари, электро вакуум асбоб созлиги, контроль-ўлчов асбоблари ва приборлари ишлаб чиқариши.

ОҲАНГАРОНДАГИ ТОҒ-ГЕОЛОГИЯ ТЕХНИКУМИ

(Комсомол кўчаси, 1).

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

геология, фойдали қазилмаларни қидириш ва разведка қилиш, фойдали қазилмаларни қидириб топишнинг геофизик методлари ва уни разведка қилиш, гидрогеология ва инженерлик геологияси, фойдали қазилмаларни разведка қилиш техникаси, фойдали қазилмаларни очиқ усулда ишлаш, қозон ва буғ турбиналари қурилмалари.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

фойдали қазилмаларни очиқ усулда ишлаш, тоғ электромеханикаси, қозон ва буғ турбиналари қурилмалари,

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

геология, фойдали қазилмаларни қидириб топиш ва уни разведка қилиш, фойдали қазилмаларни қидириб топишнинг геофизик методлари ва уни разведка қилиш, фойдали қазилмалар разведкасининг техникаси, фойдали қазилмаларни очиқ усулда ишлаш, тоғ электр механикаси, қозон ва буғ турбиналари қурилмалари.

ТОШКЕНТДАГИ САВДО ТЕХНИКУМИ

(Ш. Руставели кўчаси, 53)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

Китоб товаршунослиги.

КУНДУЗГИ, КЕЧКИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

Озиқ-овқат тайёрлаш технологияси, саноат товарлари товаршунослиги ва унинг савдосини ташкил этиш, озиқ-овқат товарлари товаршунослиги ва унинг савдосини ташкил этиш, савдода бухгалтерия учети.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Пролетарская кўчаси, 26).

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

тикув фабрикалари машиналари ва асбоб-ускуналари, пахтага дастлабки ишлов бериш технологияси ва уни жиҳозлаш, мебель ишлаб чиқариши, тикув ишлаб чиқариши, тери буюмлари технологияси, пахта товаршунослиги, пойафзални моделлаштириш ва терини пардозлаш, кийим-бошларни моделлаштириш ва конструкциялаштириш.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

тикув фабрикалари машиналари ва асбоб-ускуналари, пардозлаш корхоналарининг машиналари ва асбоб-ускуналари, мебель ишлаб чиқариши, пахта йигирув ишлаб чиқариши, тўқимачилик ишлаб чиқариши, газламаларни пардозлаш, тикув ишлаб чиқариши, тери буюмлари технологияси, саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари.

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

пахтага дастлабки ишлов бериш ишлаб чиқариши асбоб-ускуналари ва технологияси, пардозлаш корхоналарининг машиналари ва асбоб-ускуналари, мебель ишлаб чиқариши, пахта йигирув, ишлаб чиқариш, тикув ишлаб чиқариши, тери буюмлари технологияси, юксак нашр технологияси, брошюра-муқовалаш ишлаб чиқариши технологияси, пахта товаршунослиги.

ТОШКЕНТ МАШИНАСОЗЛИК ТЕХНИКУМИ

(Куйбишев кўчаси, 10)

КУНДУЗГИ, КЕЧКИ, СИРТҚИ ЎҚИШГА:

металларга қирқиш йўли билан ишлов бериш, асбобсозлик ишлаб чиқариши, саноат асбоб-ускуналарини монтаж ва ремонт қилиш.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

қишлоқ хўжалик машиналари.

КЕЧКИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА

тўқимачилик машинасозлиги.

АНДИЖОНДАГИ КЕЧКИ МАШИНАСОЗЛИК ТЕХНИКУМИ

(Навоий проспекти, 28)

КЕЧКИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА

Саноат корхоналарининг электр жиҳозлари ва қурилмалари, металларга қирқиш йўли билан ишлов бериш, ички ёниш двигателлари.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

электр станциялар, тармоқлар ва системалар, электр машинасозлиги.

МАРҒИЛОНДАГИ ПЛАНЛАШТИРИШ — ЭКОНОМИКА ТЕХНИКУМИ

(Ўзбекистон 25 йиллиги кўчаси, 135)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

қурилишда планлаштириш, совет савдосида планлаштириш, саноат товарлари товаршунослиги ва унинг савдосини ташкил этиш, озиқ-овқат товарлари товаршунослиги ва унинг савдосини ташкил этиш, бухгалтерия учёти.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

совет савдосида планлаштириш.

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

саноат товарлари товаршунослиги ва унинг савдосини ташкил этиш, озиқ-овқат товарлари товаршунослиги ва унинг савдосини ташкил этиш.

ҚЎҚОНДАГИ КОММУНАЛ-ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Карл Маркс кўчаси, 45)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

водопровод ва канализация тармоқлари ҳамда иншоотлари қурилиши.

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

бинолардан техник жиҳатдан фойдаланиш, сув таъминоти, канализация ва саноат ҳамда оқар сувларни тозалаш, газ хўжалиги, электростанциялар, тармоқлар ва системалар.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

сув таъминоти, канализация ва саноат ҳамда оқар сувларни тозалаш, газ хўжалиги, электр станциялар, тармоқлар ва системалар.

ТОШКЕНТДАГИ КИНОТЕХНИКУМИ

(Горький кўчаси, 183)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

Автоматлаштиришнинг электрон ва электр воситалари ишлаб чиқариши, кино қурилмаларини жиҳозлаш,

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

кино қурилмаларини жиҳозлаш.

МЎЙНОҚДАГИ БАЛИҚ САНОАТИ СИРТҚИ ТЕХНИКУМИ

(Ленин кўчаси)

Балиқ маҳсулотлари технологияси, балиқ овлаш саноати.

ТОШКЕНТ ТЕХНОЛОГИЯ ТЕХНИКУМИ

(2- Сельмаш проезди, 2).

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

ун-ёрма ишлаб чиқариши, дон ва маҳсулотларни сақлаш ҳамда қайта ишлаш, нон ёпиш ишлаб чиқариши.

МАРҒИЛОНДАГИ КЕЧКИ ТЎҚИМАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Киров кўчаси, 6).

пардозлаш корхоналарининг машиналари ва асбоб-ускуналари, тўқимачилик ишлаб чиқариши, газламаларни пардозлаш.

САМАРҚАНДДАГИ ОЗИҚ- ОВҚАТ ТЕХНИКУМИ

(Оғалик кўчаси, 2)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА:

нон ёпиш, макарон ва кондитер саноати корхоналарининг машиналари ва асбоб-ускуналари, нон ёпиш ишлаб чиқариши, ўсимлик ёғлари технологияси, консервалаштириш технологияси, сут маҳсулотлари технологияси, озиқ-овқатларни тайёрлаш технологияси.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

нон ёпиш, макарон ва кондитер саноати корхоналарининг машиналари ва асбоб-ускуналари, нон ёпиш ишлаб чиқариши, вино тайёрлаш технологияси, озиқ-овқат тайёрлаш технологияси.

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

вино тайёрлаш технологияси, гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси.

САМАРҚАНД МУЗИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИ:

(Фрунзе кўчаси, 22)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

фортепьяно, торли асбоблар, духовой ва зарбли асбоблар, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси.

КЕЧКИ ЎҚИШГА:

торли асбоблар, духовой ва зарбли асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги.

СИРТҚИ ЎҚИШГА:

фортепьяно, торли асбоблар, духовой ва зарбли асбоблар, халқ чолғу асбоблари, хор дирижёрлиги, музика назарияси.

САМАРҚАНДДАГИ ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Даҳбед кўчаси, 35)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА:

Жисмоний тарбия.

СССР ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА 1965 ЙИЛГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

Ўрта махсус ўқув юртларига ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун 30 ёшгача бўлган эрлар ва хотин-қизлар қабул қилинадилар. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун эса кириш имтиҳонларидан муваффақиятли ўтган барча ёшдаги ўрта маълумотли кишилар қабул қилинадилар. Кечки ва сиртқи ўрта махсус ўқув юртларига (филиаллар, бўлимлар) халқ хўжалигининг турли соҳаларида: маданият ва маориф, соғлиқни сақлаш, шунингдек давлат бошқарув аппарат органларида, партия, касаба союз, комсомол, кооперация ташкилотлари ва муассасаларида ишлаётган кишиларгина қабул қилинадилар.

ИЗОҲ: тўлиқсиз ўрта умум таълим мактабларини битирган (етти йиллик ёки саккиз йиллик мактабни), шунингдек, ўрта мактабни тамомламасдан кетган кишилар тўлиқсиз ўрта мактаб базасида ташкил этилган группаларга қабул қилинадилар. Ўрта умум таълим мактабларини битирган кишилар эса ўрта мактаб базасида ташкил этилган группаларга қабул қилинадилар.

СССР территориясида яшаётган чет эл гражданлари ўрта махсус ўқув юртларига умум асосларда қабул қилинадилар.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун ўрта махсус таълим ўқув юртларига кирувчи қуйидаги кишиларга имтиёзлар берилади:

ўрта махсус ўқув юртига саноат корхоналари, қурилишлар, совхозлар, колхозлар, темир йўлларнинг хўжалик ташкилотлари, давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ташкилот ва корхоналари, шунингдек, геология-разведка ишларини бажараётган хўжалик ҳисобидаги ташкилотлар томонидан юборилган кишилар. Бу кишилар камида икки йиллик иш стажига эга бўлишлари керак;

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотида камида икки йиллик ҳарбий хизматни ўтаган кишилар (ҳарбий билим юртларида ўқиган давр ҳам шунга киради). Нахимовчилар ва суворовчилар билим юртларида ўқиган вақт ҳарбий стажга кирмайди;

камида икки йиллик иш стажига эга бўлган кишилар.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва Совет Армияси ҳамда Ҳарбий-Денгиз Флотидан демобилизация қилинганлар, шунингдек, ўқув юртида танлаган мутахассислиги ишлаб турган ишига тўғри келган кишиларга ўрта махсус ўқув юртига қабул қилишда имтиёзлар берилади.

Ўрта махсус таълим ўқув юртларига айрим мутахассисликлар бўйича кирувчилар учун қўшимча қуйидаги талаблар қўйилади:

кундузги ўқишга профессионал техника билим юртларини, ҳунар мактаблари, ФЗО ва ФЗУ мактабларини ўрта мактаб базасида тамомлаб, камида 4 йиллик иш стажига эга бўлган кишилар, шунингдек, техника билим юртларини тамомлаган ва камида 3 йиллик иш стажига эга бўлганлар қабул қилинадилар;

айрим тоғ, металлургия, химия-технология ва бошқа мутахассисликларга, ҳозирги қонунлар бўйича хотин-қизлар меҳнати ман қилинган ишлаб чиқаришга, хотин-қизлар чекланган ҳолда қабул қилинадилар.

Ўрта махсус таълим ўқув юртларига конкурсда кириш имтиҳонларидан олган баҳолар ва умумтаълим мактабларини битирганлиги ҳақидаги ҳужжатларда кўрсатилган баҳоларга қараб қабул қилинади.

Конкурсда қуйидаги тартиб ўрнатилади: кириш имтиҳонларида олинган баҳоларнинг умумий балли ҳисоблаб чиқилади; умумтаълим мактабларини битирганлиги ҳақидаги ҳужжатларида кўрсатилган барча баҳоларнинг ўртача ҳисоби аниқланади ва ана шунга қараб ўқишга қабул қилиш-қилинмаслиги ҳал этилади.

Энг кўп баллга эга бўлган ўқувчилар ўқув юртларига қабул қилинадилар.

Аризалар ўрта махсус ўқув юрти директори номига берилади ва унда танланган мутахассислик кўрсатилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади: тўлиқсиз ўрта мактаб, ўрта мактаб ёки ўрта мактабга тенглашадиган ўқув юртларини тамомлаганлиги тўғрисидаги ҳужжат, 9, 10, 11-синфларга кўчирилганлиги ҳақидаги шаҳодатнома, автобиография, медицина справкаси (286-форма), бу справка мактабда хизмат қилаётган врач ёки район касалхонаси томонидан берилиши керак (поликлиника)нинг участка врачи ҳам шундай справкани бериши мумкин, учта фотосурат (бош кийимсиз, 3х4 сантиметр).

Икки йил ва ундан ортиқ иш стажига эга бўлган ҳамда ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга кираётган, шунингдек, кечки ва сиртқи ўқишга кирувчилар ариза билан бирга корхона ёки муассаса раҳбарлари тасдиқлаган меҳнат дафтарчасини, колхозчилар эса колхоз правлениеси тасдиқлаган колхоз дафтарчалари кўчирмаларини қўшиб беришлари керак.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга кирувчилар ўқув йилининг бошланиши олдидан ишлаганликларини тасдиқлайдиган ҳужжатларнинг асл нусхасини ўқув юртига топширишлари керак. Туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Ўрта махсус ўқув юртига кирувчилардан аризалар олиш, кириш имтиҳонлари қабул қилиш ва студентлар составига киритиш муддатлари қуйидагича:

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун: барча ўрта махсус ўқув юртларида, музика, бадиий ўқув юртларидан ташқари, аризалар 1 июндан 31 июлгача, кириш имтиҳонлари 1 дан 20 августгача, ўқувчилар составига киритиш 21 дан 25 августгача;

музика, бадиий ўқув юртларига аризалар 1 дан 30 июнгача, кириш имтиҳонлари 1 дан 20 июлгача, ўқувчилар составига киритиш 21 дан 25 июлгача;

кечки ўқишга: барча ўрта махсус ўқув юртларида, музика ва бадиий ўқув юртларидан ташқари, аризалар 1 июндан 10 июлгача, кириш имтиҳонлари эса 2 муддатда — 15 дан 30 июнгача ва 15 дан 31 июлгача, студентлар составига киритиш — 1 дан 10 августгача;

музика ва бадиий ўқув юртларига аризалар 1 дан 30 июнгача, кириш имтиҳонлари 1 дан 20 июлгача, ўқувчилар составига киритиш 21 дан 25 июлгача.

Сиртқи ўқишга: барча ўрта махсус ўқув юртларига, педагогик ва музика билим юртларидан ташқари:

мавсумий иш билан боғланмаган мутахассисликлар учун аризалар 5 августгача, кириш имтиҳонлари 4 муддатда — 15 майгача, 1 дан 20 июнгача, 1 дан 20 июлгача, 1 дан 20 августгача, ўқувчилар составига киритиш 21 дан 31 августгача.

Сиртқи ўрта махсус ўқув юртларига кирувчилар имтиҳон топшириш учун ана шу муддатлардан бирида ўзлари ишлаётган корхона, муассаса, ташкилотларнинг раҳбарлари билан келишилган ҳолда келишлари мумкин;

мавсумий ишлар билан боғлиқ бўлган (қишлоқ хўжалиги, геология) мутахассисликларига аризалар 1 октябрдан 30 ноябргача, кириш имтиҳонлари 1 ноябрдан 15 декабргача, ўқувчилар составига киритиш 15 дан 25 декабргача;

педагогика билим юртларига аризалар 31 майгача, кириш имтиҳонлари 1 дан 10 июнгача, ўқувчилар составига киритиш 11 дан 15 июнгача;

музика билим юртларига аризалар 1 июлдан 15 августгача, кириш имтиҳонлари 20 дан 27 августгача, ўқувчилар составига киритиш 28 дан 31 августгача.

Ўрта махсус ўқув юртларига барча мутахассисликлар бўйича кирувчилар рус тилидан, машғулотлар рус тилида олиб борилмайдиган группаларга кирувчи кишилардан ташқари, улар рус тили ўрнига ўқиш олиб бориладиган тилдан имтиҳон топширадилар.

Ўрта махсус ўқув юртига кирувчилар СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги тасдиқлаган программа бўйича кириш имтиҳонлари топширадилар:

тўлиқсиз ўрта мактаб базасида қуйидаги фанлар бўйича:

саноат, қурилиш, транспорт, қишлоқ хўжалиги ва экономика мутахассисликлари бўйича рус тили (диктант), математика (ёзма ва оғзаки);

қолган барча мутахассисликлар бўйича рус тили (диктант), рус тили ва адабиёти (оғзаки), математика (оғзаки);

Ўрта мактаб базасида қуйидаги фанлардан: саноат, қурилиш, транспорт, экономика, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш мутахассисликлари бўйича рус тилидан (иншо), математика (ёзма ва оғзаки);

химия технологияси, металлургия, нефть ва газни қайта ишлаш корхоналарини химиявий ускуналаш, озиқ-овқат маҳсулотлари технологияси, товаршунослик, кенг истеъмол буюмлари технологияси (газмолларни пардозлаш) мутахассисликлари бўйича рус тили (иншо), математика (оғзаки), химия (оғзаки); мактаб педагогика билим юртларига рус тили (диктант), рус тили ва адабиёти (оғзаки), арифметика (оғзаки);

бошқа барча мутахассисликлар бўйича рус тили ва адабиёти (ёзма—иншо ва оғзаки), СССР тарихидан (оғзаки) имтиҳон топширадилар.

Бадиий, музика, жисмоний тарбия ва маданий-оқартув ишлари мутахассисликлари бўйича ўқишга кирувчилар ўзлари танлаган мутахассислик бўйича ҳам имтиҳон топширадилар; пойафзални моделлаштириш ва терига бадиий ишлов бериш, кийим-бошларни моделлаштириш ва конструкциялаштириш мутахассисликлари бўйича ўқишга кирувчилар расмдан имтиҳон топширадилар. Бу кишилар математика ва рус тили ҳамда адабиётидан топшириладиган имтиҳондан озод қилинадилар.

Педагогика билим юртларига кирувчиларнинг музика эшитиш қобилиятлари текшириб кўрилади.

Расм ва музикага бўлган қобилияти бошқа имтиҳонлардан олдин текшириб кўрилади. Ана шу кўрикдан ўта олмаган ўқувчилар ундан кейинги кириш имтиҳонлари топширишга киритилмайдилар.

Ўрта махсус ўқув юртига имтиҳонсиз қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлган кишилар ҳам мутахассислик бўйича ёки музикага бўлган қобилиятини текширишдан озод қилинмайдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64543. № В. 131. Р. 03892.